

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

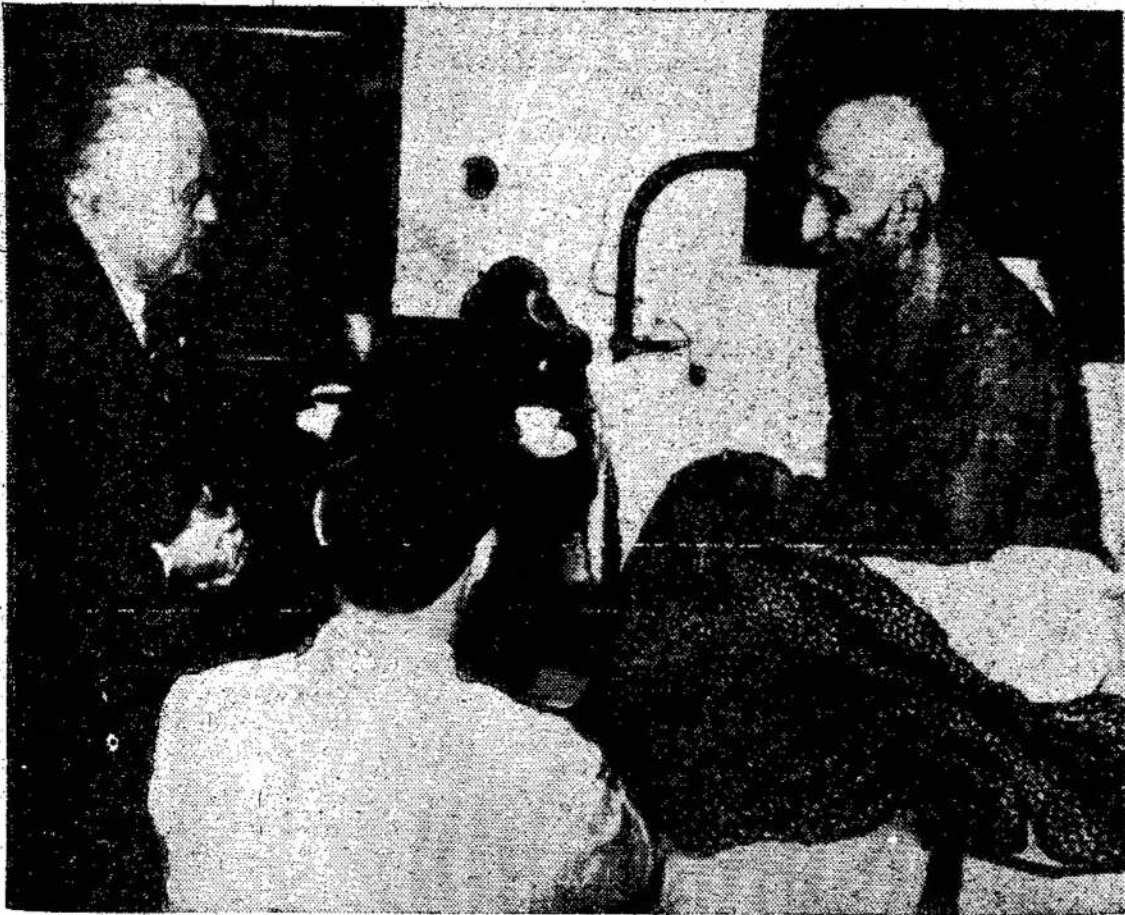
The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 1,030

PENKTADIENIS LIEPOS (JULY) 6, 1951, TORONTO, ONTARIO

META I KX

Jungtinių Valstijų ambasadorius Henry F. Građy (kairėje) kalbasi su Irano premjeru Mahommedu Mossadeghu, norėdamas atkalbėti jį (dešinėje) pasimono nacionalizuoti aliejaus industrija. Iraniečiai, tačiau, pasiryžę savo atsiekti.

Korėjiečiai ir Kiniečiai Sutinka Pradėti Derybas su Amerikiečiais

TOKIJO. — Korėjiečių ir jų talkininkų kiniečių komandieriai pranešė per radijo, kad jie sutinka susitikti su amerikiečių ir jų talkininkų komandieriais ir tartis dėl sudarymo paliaubų. Jie siūlo susitikti tarp liepos 10 ir 15, kur nors Pietų Korėjoje. Tinkamiausia vieta, sako jie, būtų Kaesong, kurs randasi

Parlamentas Baigė Sesiją Gan Skubotai

OTTAWA. — Parlamento dirbo sušilęs, kad užbaigtų sesiją su birželio 30 diena. Daug klausimų buvo praleista apgraiptomis.

Didžiausią atydą valdžia ir parlamento nariai atkreipė į tuos klausimus, kurie rišasi su kariniais reikalais.

Parlamentas bendrai paskyrė \$3,000,000,000. Tame tarpe randasi \$65,000,000 vakarinės Kanados fermeriams remti.

Truputį pataisė senatvės pensiją. Sulaukus 70 metų, kiekvienas galės gauti \$40.00 į mėnesį. Nuo 65 iki 70 metų amžiaus, gaus tik tie, kuriems būtina reikalinga.

Pietų Korėjoje, netoli 38 lygiagrečių.

Nors generolas M. G. Ridgway siūlė susitikti ant danų ligonių laivo, bet yra manoma, kad Kaesong miestas taipgi gera vieta ir nėra prasmės atvesti.

Čia yra manoma, kad susitikimas ant laivo gali būti nepriimtinas anai pusei, kadangi esą galima pamanyti, kad amerikiečiai nori pasigrobtį korėjiečių ir kiniečių komandierius.

Aplamai, optimizmas čia labai didelis. Padėtis atrodo daug geriau, negu kad buvo laukiama. Taikos perspektyvos nuolatos didėja.

Apniukusi padangė tiktai Pietų Korėjos prezidento ir jo pakalikų rūmuose. Prezidentas Rhee išsigandęs, kad karas gali būti pertrauktas ir pasirašyta taika. Jis norėtų, kad karas būtų tęsiamas iki visa Korėjoje, o gal ir dar daugiau, būtų atiduota į jo kontrolę.

Čia yra manoma, kad jeigu būtų atsteigta taika ir pravedami junginiai visoj Korėjoje po Jungtinių Tautų priežiūra, Rhee ir jo sėbrams būtų maža proga laimėti. Rhee režimas supuvs. Pa-

čiame karo įkarštyje iškilo aikštėn, kad vyksta didžiausios vagystės, valdžios izdo eikvojimai ir t.t.

Nežiūrint Pietų Korėjos valdžios spurdėjimo, taika įvyks, jeigu tik amerikiečiai ir kiniečiai vienodai sieks jos. Ištiesi metai karo perodė, kad karas nieko gera neduoda, tik daug aukų ir griuvėsių.

Britai Siunčia Daugiau Laivų

LONDON. — Vyriausybė informavo spaudą, kad britai nesirengia taip lengvai išeiti iš Irano. Siunčiama daugiau karų laivų.

Irano vyriausybė skundžiasi, kad britai grumoją ginkluotomis jėgomis. Ji kaltina Iraką, kam jis leidžia britų jėgoms naudotis savo teritorija.

Irano vyriausybė įspėjo britus, kad kils karas, jeigu jie griebis ginklo. Ji pareiškė, kad ji duos skundą Jungtiniams Tautoms.

Tuo tarpu britai ištraukia savo techniku, Aliejaus valytuvė Abadane dirba vos 40 nuosimčių.

200,000 Kanadiečių Jau Pasisakė už Taikos Pakta

TORONTO. — Kanados Taikos Kongreso ofisą pasiekusios informacijos rodo, kad jau virš 200,000 kanadiečių pasirašė po apeliacija, raginančia, kad didžiosios penkios jėgos pasirašytų taikos paktą ir tokiu būdu užtikrintų pasaulį, kad jos nesigriebs karo savo ginčams spręsti.

O visame pasaulyje jau virš 400,000,000 žmonių pasirašė po apeliacija. Tai milžiniška skaitlinė.

Dr. Endicott, Kongreso ly-

Nesukelkim Prieš Save Negrus, Sako Willkie

ATLANTA. — Philip Willkie, senus misisio respublikonų vado Wendell Willkie, įspėjo Ameriką, kad ji sukels prieš save visus spalvuotus žmones, jeigu Amerikoje nebus panaikinta diskriminacija prieš negrus.

Spalvuotų žmonių pasaulyje yra pusantro bilijono ir jie sudaro nusveriamąją jėgą. Netekusi spalvuotų žmonių pritarimo, Amerika bus izoliuotu garnizonu - valstybe.

Philip Willkie, Indianos legislaturės narys, čia dalyvauja suvažiavime Nacionalės Asociacijos Spalvuotų Žmonių Pažangai.

TAILANDE BUVO LAIVYNO MAISTAS

BANGKOK. — Laivynas buvo surengęs sukilimą ir vos nenuvertė premjero P. Pibulsonnggramo vyriausybę. Pats premjeras buvo pagrobtas ir uždarytas, ir atrodė, kad perversmas pavyks, bet armija paėmė viršų.

Du maišto vadai admiralai jau pasidavė, o kiti išbėgiojo.

Maišto metu užmušta keli šimtai asmenų.

ATEMĖ PILIETYBĖ

BUENOS AIRES. — Argentinos Kongresui Atemėgė pilietybę profesorius Beveraggi-Allendi tik už tai, kad jis savo radijo kalboje kritikavo Perono valdžią.

deris, kalbėdamas Queens parke, pareiškė, kad pasaulyje iškilo naujas faktorius. Tuomi faktoriumi yra masių bruzdėjimas. Jis sakė, kad pirmu kartu istorijoje šimtamilijoninės masės aktyviai dalyvauja judėjime išgelbėjimui taikos.

Toks masinis judėjimas Kanadoje dar nėra labai didelis, kaip kad kitur, pastebėjo jis, bet jis auga, ypač jo įtaka. Ir jeigu žmonės ir toliau taip aktyviai veiks, taika bus išgelbėta.

Liaudis visuomet nenorėjo karo, bet ji nieko nedarydavo. Užtai vyriausybės jau keletą kartų buvo įtraukusios žmoniją į baisias skerdynes. Dabar liaudis pradeda bruzdėti, kad tas nebepasikartotų.

Gal labai daug akstino liaudžiai davė atominų bombų išradimas. Šiandien, jeigu kiltų trečias pasaulinis karas, civiliai daugiau nukentėtų, negu kareiviai. Korėjoje atominų bombų dar nenaudota, o tenai civiliai nuostoliai toli pralenkia militarinius.

Kongreso lyderiai pažymi, kad dabartiniu metu labai svarbu, kad visi, kurie tik turi surinkę parašų, skubiai siųstų į centą. Liepos 8 dieną bus Taikos Kongreso pildančiosios tarybos susirinkimas, kuriame bus padaryta apžvalga, kaip šis darbas progresuoja.

Pradėsia Kelti Azijos Būvį

LONDON. — Britanijos vyriausybė paskelbė, kad bus pradėtas vykdyti Colombo konferencijos tarimas pakelti Azijos būvį. Tam tikslui numatyta išleisti \$5,200,000,000.

Prie šio plano priklauso penkiolika valstybių, kurios bendrai nori išdirbti 13,000,000 akrų žemės daugiau, negu kad dabar dirbama, apie tiek akrų iriguoti, pakelti javų kiekį 6,000,000 tonų, padidinti elektros jėgą bent 1,100,000 kilovatų.

Tai britų "Maršalo" planas dėl Azijos, kad išgelbėtų ją nuo komunizmo.

Pasidairius Po Kanada

...sėjo iš spaudos "A World Review... To Save Peace" — laikraštis, skirtas diskusijoms taikos klausimų. Jis neatstovauja jokios partijos. Net nėra organas taikos partizanų judėjimo. Jis leidžiamas su tikslu, kad duoti visiems, visokių pažiūrų žmonėms, progą iškelti savo mintis, kaip taika gali būti apginta.

Vyriausiu laikraščio iniciatorium yra Pierre Cot, buvęs Francijos aviacijos ministras. Laikraštis išeis keliose šalyse. Čia aš kalbu apie kanadišką laidą, skirtą kanadiečių diskusijoms.

Laikraštis įdomus. Jame plačiai diskutuojamas dviejų sistemų koegzistencijos klausimas. Jame rašo Pierre Cot, pagarsėjusi žurnalistė Gabriela Mistral, Madam Sun Yat-sen, Ija Erenburg ir kiti žymūs žmonės. Laikraštis pilnas faktų, kurie aiškiai įrodo, kodėl taika yra galima ir kokių kelių galima pasiekti jos.

Laikraštis išeina Toronte, 82 Gould St. Prenumerata metams \$1.00. Kol kas laikraštis bus mėnesinis.

Tikėsit, ar ne, bet mes, kanadiečiai, mokame po \$14.45 į savaitę nuo šeimos kariškams tikslams. Netikit? Štai faktai:

Apsigynimo reikalams šiemet yra paskirta \$1,600,000,000, apsigynimo produkcijos departamentui — \$56,212,000, valdiškoms kompanijoms — \$8,000,000, tyrinėjimams ir atomei energijai — \$29,693,236. Viso susidaro \$1,693,886,236.

Praėjusių karų skolos ir veteranų reikalai sunaudoja dar \$259,180,175.

Bendrai susidaro \$1,953.

559,441. Tai 54.4 nuoš. viso Kanados biudžeto.

Padalinus ant šeimynų, kiekvienai į savaitę pripuola \$14.45.

Ką galima būtų padaryti dėl žmonių būvio pagerinimo, jeigu viešpatautų taika?

Federalis parlamentas beveik be diskusijų, dalyvaujant apie 60 atstovų, priėmė kriminalio įstatymo pataisas, kurios vyriausiai atsuktos prieš darbo žmones, prieš taikos partizanus.

Keista, bet faktas, kad parlamentas nerado reikalo priimti įstatymo prieš tuos, kurie kursto karą. Reiškia, kurstyti karą, griauti taiką, nėra nusikaltimo. Bet ginti taiką, kovoti prieš kurstytojus — kriminališkas nusizengimas.

Kai kurie laikraščiai atvirai pasakė, kad įstatymas atsuktas prieš tokius, kaip Dr. Endicott ir tokie.

užsipuolė ant Drew. Paskui nepatenkintas. Girdi, reikėjo padaryti kriminališku nusizengimu streiką. Girdi, streiko būdu galima susabatazuoti kariškas pastangas.

Jeigu tas būtų buvę priimta, tai tiesiog būtų buvus užner-ta kilpa ant kaklo visai darbininkijai.

5,200 plieno darbininkų Hamiltone gauna algų pakėlimą 10 centų į valandą. Pamatinė alga bus \$1.27 į valandą.

Gumos darbininkai Toronte išsikovojo algų pakėlimą 11 centų į valandą.

Bruzdėjimas už algų pakėlimą eina po visą Kanadą.

Ottawoj, parlamente, konservatai ir liberalai beveik susipešė.

Konservatų lyderis George Drew pareiškė, kad C. D. Howe duoda riebius kontraktus kompanijai, su kuria tampriai susirišę jo giminės. Premjeras St. Laurent, gindamas poną Howe, smarkiai užsipuolė ant Drew. aPskui pats Howe atlekė iš Anglijos ir teisinosi, kad jis pardavė šėrus ir nebėra savininkas tos kompanijos, tik jo sūnus ir vienas giminaitis dirbą inžinieriais.

Ginčai buvo pasiekę tokio laipsnio, kad Drew buvo bepakylas išeiti. Išsivadino vienas kitą bailiais ir kitais "gražiais žodžiais".

Kanadietis

Liaudies Menas

J. YLA

Pereitą šeštadienį Kanados ukrainiečiai pademonstravo, kas yra liaudies menas. Jų jubiliejinis 60 metų sukaktuvės nuo pirmųjų ukrainiečių pribuvimo į Kanadą) parengimas Maple Leaf Gardens buvo kas tai tokiu, ko ir anglai ar francūzai, sudarą didžiumą Kanados gyventojų iki šios dienos dar neparodė.

Vakaro programą pildė 1,500 menininkų: dainininkų, šoklų, akrobatų, sportininkų, vaidintojų ir t.t. Buvo senelių, susilenkusių, taipgi ir 5 metų amžiaus vaikų. Kada jie visi suėjo į centrą, išrodė, kaip kad armija būtų išsirikavusi. Tuo tarpu galvinyje stadijono sėdėjo milžiniškas choras, o apačioj jo — dūdų ir stygų orkestrai. Tik tokioj didžiulėj vietoj, kaip Maple Leaf Gardens, galėjo toks parengimas įvykti.

Vakaro pirmininkas, Miša Karol, trumpai, bet labai įspūdingai apibūdino pusės milijono ukrainiečių kanadiečių istoriją. Bėgyje 60 metų jie labai daug atliko pakėlimui Kanados materialiai ir kultūriniai. Pirmieji ateiviai kūrėsi miškuose, gyveno tarp indijonų, iš rūbo pastatytose palapinėse. Jie kirtu ir degino medžius, rausė žemę, sėjo ir augino javus. Paskui pradėjo statyti namelius, tiesti kelius. Jie dirbo prie visokių darbų, prie sunkiausių darbų. Jie buvo tikri pionieriai. Nėra si Kanadojė tos kasyklos, kur jie nebūtų praliejė savo prakaito, nėra si gelžkelio linijos, ant kurios jie nebūtų dirbė. Ir tuo pat sykiu jie nepamiršo kultūros. Tvėrė organizacijas, krovė skatiką prie skatiko, statė sales, kūrė orkestrus ir kitas kultūrinės grupes.

Ir štai, po 60 metų, ukrainiečiai turi plačią menininkų tinklą. Gal nei viena kltta tautinė grupė neturi tiek salių, tiek meno organizacijų, tiek puikių artistų. Visa eilė jų jau prasimušė į viešumą, dalyvauja CBC programose ir t.t. Pavaizdavimui savo progreso Kanadoje per 60 metų, buvo perstatytas trumpas vaizdelis, kuris parodė svarbesnius momentus iš jų gyvenimo.

Prieš tai, įvyko apylinkių festivalai. Tie festivalai nuskyrė grupes savo menininkų dalyvavimui nacionalia me festivalė Toronte. Penkiolika šimtų menininkų, kurie pasirodė Toronte, buvo tiktai maža dalis jų menininkų po visą šalį.

Tikrai buvo gražu ir malonu matyti, kaip liaudies masės dalyvauja kultūriniam darbe. Su masėmis susimaišę buvo jų iškilusieji artistai ir menininkai. Jie spindėjo, kaip skaičios žvaigždės tarp mažesnių žvaigždžių. Kanada gali didžiuotis savo ukrainiečiais gyventojais. Kanada yra laiminga turėdama tokią veiklią ir darbščią grupę.

Visoje Kanadoje priskaitoma iki 500,000 ukrainiečių. Yra jau ketvirtos kartos atžalų.

Ant rytojaus, liepos pirmą, Kanados gimimo dieną, Kanados ukrainiečiai atidengė paminklą savo mylimam poetui ir kovotojui Tarasui Ševčenkai. Virš 20,000 žmonių dalyvavo ceremonijose.

Tenka priminti, kad šiose sukaktuvėse arba jų paminėjime dalyvavo tiktai pažangieji ukrainiečiai. Dešinieji, vietoj paremti tokį gar-

bingą ir ukrainiečių vardą keliąntį dalyką, darė viską, kad tik pažeminti. Jie buvo gatavi pūrvaįs apdrabstyti, patį paminklą išniekinti, kad tik sutrukdyti.

Ką padarysi, kad yra žmonių, kuriems jų siauri politiniai reikalai stovi virš visko, virš bendrų tautiečių interesų.

Mirė J. Mauza

BROOKS, Alta. — Mirė Juozas Mauza, sulaukęs 75 metų amžiaus.

Juozas dirbo anglių kasyklose daug metų, buvo už furmaną CPR kompanijoj.

Su Juozu man teko susipažinti 1905 metais ir susirašinėjom iki pat mirties. Kai kada ir susiedavom. Aš jani pasijusdavau Laisvę, o Liaudies Balsą pats imdavo ir paremdavo. Jis mylėjo skaityti pirmieviškus laikraščius.

Kiek sužinojau, jis buvo, tačiau, palaidotas su katalikų bažnyčios apejomis.

Paliko nuliūdime savo gyvenimo draugę Antaniną ir sūnų Frank, taipgi du anūkus.

Lai būna tau, drauge, lengva Kanados žemelė.

Ona Raskevich

SUSILAUKĖ DUKRELĖS

TORONTO. — Dr. ir Mrs. P. Morkis susilaukė dukrelės. Naujagimė ir motina "doing well".

Dr. P. Morkis yra žinomas Toronte kaip lietuvių dantis-tas.

Rep.

Telefonas 925 821

Dr. A. H. Cottick

Dantų Gydytojas
Chirurgas

Taisau ir Naujus Įdedu.
Darbas Garantuotas
302 Tronto General
Trust Bldg.
Winnipeg, Man.

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop
Skubus ir Geras
Patarnavimas

P. MOTTEJUNAS
Savininkas

640 Main St., Winnipeg

Lietuviška Valgykla

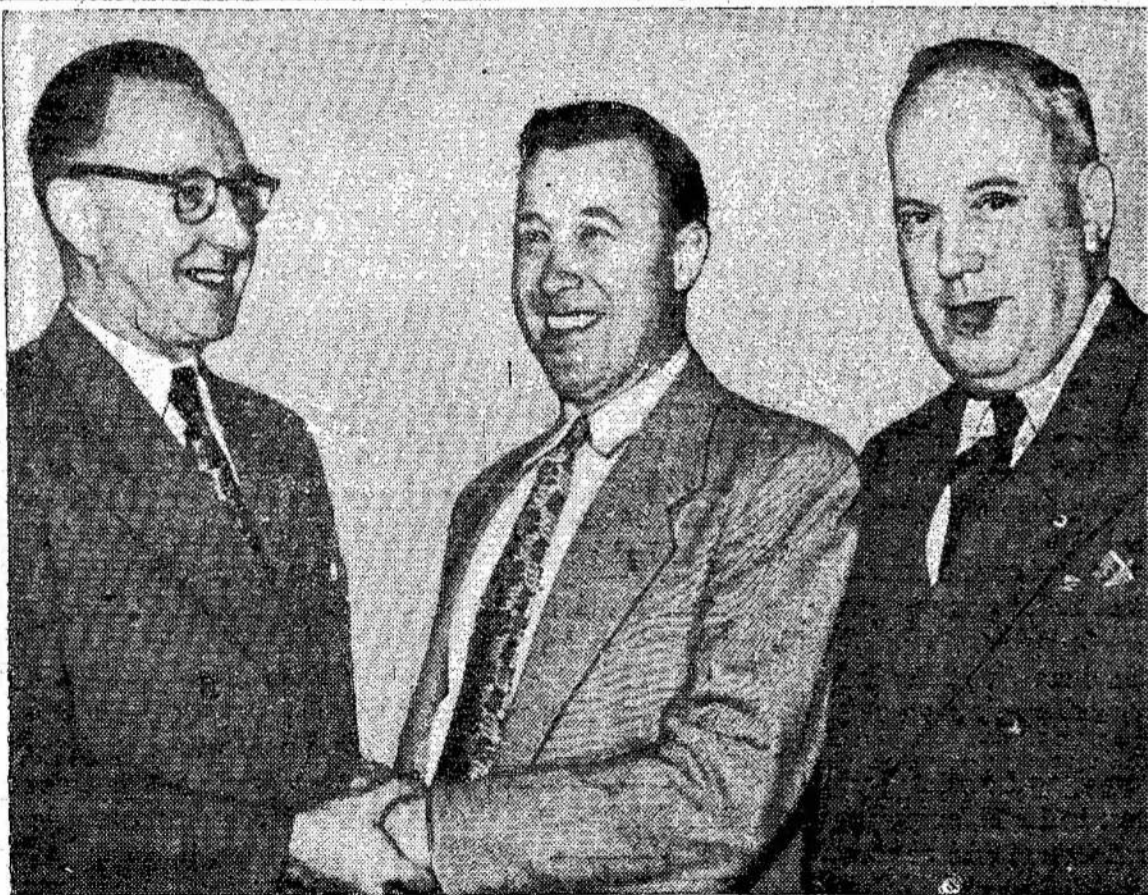
UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

Gananoque, Ontarijoj, yra įmonė, Parmenter and Buloch Mfg. Co., kurią valdo 180 darbininkų ir darbininkų.

Aną dieną darbininkai apvaikščiojo penkių metų sukaktį. Ką įmonė uždirba, virš algų, darbininkai išsi-

dalina tarp savęs. Sakoma, kad darbininkai išsidalina tūkstančius dolerių kasmet. Čia matote keletą darbininkų

TARYBŲ LIETUVOJ

Nauja Kultūra Kolūkio Laukuose

JONAVA. — Kolūkio "Lenino keliu" laukuose pirmą kartą pasėta nauja kultūra — pantifonos augalas, kuris naudojamas konservų pramonėje. Augalas auginamas kolūkio šiltadarčiuose. Jį prižiūri kolūkio daržininkystės brigados vadovas F. Vilniška.

Artimiausiomis dienomis pantifonos daigai iš šiltadarčių bus perkelti į laukus. Taip kolūkyje įsisavinama nauja vertinga pramoninė kultūra.

S. Labanauskas

Graži Veikla Rajono Kultūros Namuose

JURBARKAS. — Gausų skaičių jurbarkiečių subūrė į įvairius ratelius rajono kultūros namai. Dramos ratelis, kuriam vadovauja drg. Lukoševičiūtė, yra pastatęs įvyčio rusų dramaturgo Ostrovskio kūrinį — Miškas, Be Kaltės ir kitus. Drg. Vasiliauskas vadovauja mišriam moterų chorui; sudaryti taip pat vyrų oktetas ir kvartetas. Iškilio gabūs dainininkai Žeglaitytė ir Meškauskas. Vokalinių ansamblių repertuaro pagrindą sudaro naujos tarybinių kompozitorių dainos. Lietuvių liaudies šokius stato šokių ratelis.

Prie kultūros namų sudaromos sporto sekcijos — futbolo, krepšinio, tinklinio, teniso.

Kultūros namų aktyvą sudaro apie 200 žmonių.

A. Rutkauskas

Statybos Kolūkiuose

MAZEIKIAI. — Rajono žemės ūkio artelėse vyksta statybos darbai.

"Šviesaus kelio" kolūkio statybininkai jau pargabeno į naujos gyvenvietės statybos vietą 218 kubinių metrų statybinės miško medžiagos, daugiau kaip 20 tonų cemento, žymų kiekį žvyro ir kitų statybinių medžiagų. Kolūkiečio drg. Gaurilovo vadovaujama statybininkų brigada, baigusi paruošiamuosius darbus, pradėjo lauko plytinių statybą. Per gamybos sezoną humatyta pagaminti 300,000 plytų. Šios statybos darbuose gražų pavyzdį parodė kolūkiečiai drg. Viliamas, Dabrickas ir kiti.

Kolūkinės gyvenvietės statybai ruošiasi "Gegužės Pirmosios" žemės ūkio artelė. Šiemet gyvenvietės teritorijoje numatyta pastatyti 20 gyvenamųjų namų, gerai įrengtą kiulidę, karvidę, sėdėlį, dvi daržines.

Paspartėjo visuomeninės statybos darbai Čapajovo vardo kolūkyje. Jau vykdomi kolūkio, plytinės, valdybos būstinės, karvidės, paukštidės, arklidės ir kitų visuomeninių pastatų statybos paruošiamieji darbai. Dar šiais metais į naują gyvenvietę numatyta perkelti gyventi 20 kolūkiečių šeimų.

Pasiruošiamieji kolūkinė gyvenviečių statybų darbai vykdomi "Jaunosios Gvardijos", "Tarybinės vienybės", "Pergalės" ir kituose kolūkiuose. "Jaunosios Gvardijos" žemės ūkio artelėje suvežta statybinė medžiaga ir pilnutinai pasiruošta statybos darbams.

K. Petraitis

Jurbarko Miesto Tvarkymo Darbai

Jurbarkas. — Puošiasi rajono centras. Miesto centre įrengiamas naujas sodas. Čia jau pasodinta keli šimtai medelių, daugiausia liepų. Sodą papuoš gėlynai ir skverai. Naujai pertvarkomas ir plečiamas senasis kultūros parkas. Jame vietos jaunimas įrengs gėlynus, sporto aikštelės. Prie senojo parko prijungiamas kitoje Mituvos pusėje esąs pušynas. Pušyną su antra parko dalimi jungs tiltas. Įrengiamas vasaros teatras.

Rajono centro tvarkymo darbuose aktyviai dalyvauja miesto jaunimas.

K. Norkus

Ką Mes Matėm Kinijoje

Iš Tarybų Lietuvos Sportininkų Kelionės Įspūdžių

(Tęsa)

Dabar — į Mukdeną — Mandžūrijos pramonės širdį. Ilgą laiką traukinys mus veža šalimais nesibaigiančios didžiulių jmonių virtinė. Pakeliui į šį pramonės miestą mes sužinojom nemažą džiuginančių naujienų: apie jas pranešė Kinijos laikraščiai, susumuodami 1950 metų pasiekimus. Per praėjusius metus visi šalies fabrikai pagaminavo 14 procentų daugiau medvilninių audinių, negu paskutiniaisiais p. rieškariniais 1936 metais. O šiemet medvilninių audinių gamyba padidės vienu trečdaliu. Tik per du 1950 metų mėnesius Šiaurės - Rytų Kinijos gyventojams parduota 80 procentų daugiau rūbų, negu per tą patį 1949 metų laikotarpį, miestai gavo 1,5 karto daugiau anglies. Padidėjo plieno, naftos, anglies, elektros energijos gamyba. Mandžūrijoje, pirmą kartą jos istorijoje, panaikintas nedarbas.

Mukdene kaip tik vyko žemės ūkio paroda. Keli skaičiai apie Kinijos žemės ūkį: visoje šalyje pernai surinkta 14,2 milijono pikulių (859,1 tūkstančio tonų) medvilnės. Tokio derliaus nežinojo t. a. prieškariniais metais. Šiaurės Kinijoje grūdinių kultūrų derlius pasiekė 4,100 milijonų ketti (2,460 tūkstančių tonų) — beveik milijonu ketti daugiau, negu buvo numatyta.

Mukdene sutikome būrį Kinijos savanorių, nutarusių padėti didvyriškai Korėjos liaudžiai. Sunku papasakoti, kas dėjos aikštėje, kuomet šaunūs kinų tautos sūnūs sužinojo, jog mes atvykome iš Tarybų Sąjungos. Čia pat atsirado didelės raudonos gėlės, panašios į mūsų bijūnus — jomis buvo apdovanoti tarybiniai sportininkai. Čia pat

savaime kilo draugystės mitingas. Kinų kariai mūsų asmenyį dėkojo visai tarybinei liaudžiai, didžiajam Stalinui už pagalbą, išvaduojant Kiniją iš japoniškų imperialistų jungo, jie reišė savo neapsakomą džiaugsmą Liaudies respublikos sukūrimu, jie gėrėjosi Tarybų šalies kova, vadovaujant viso pasaulio taikos šalininkų judėjimui. Ir tuo pat metu šie šaunūs žmonės su gilia neapykanta kalbėjo apie Amerikos imperialistus, visiems laikams išvytus lauk iš Kinijos, apie amerikiečių žveriškumus Korėjoje. Kuo labiau šelsta kruvinieji įsiveržėliai Korėjoje, tuo labiau auga kinų tautos pasiryžimas padėti broliškajai Korėjai, išvaduoti jos žemę iš niekšiškių užjūrio grobikų.

Daugelis kiniečių rodė mums savo kovos medalius: už Šiaurės Kinijos išvadavimą, už Janczi upės forsavimą. Jie minėjo Maskvą, Leningradą, Stalingradą. Kas galėjo būti nuosirdžiau ir įtikinamiau kaip šis netikėtas susitikimas miesto aikštėje?

Buvo ir daugiau progų patirti kinų tautos jausmus. Pekine, žiūrėdami parodą iš kovų Korėjoje, kino teatruose, stebėdami kiniečių savanorių operatorių nutrauktus kadrus iš Korėjos įvykių, mes matėme, kaip smarkiai neapkenčia Kinijos liaudis amerikiečių agresorių. Demonstruojant vaizdus apie kruvintus amerikiečių darbus, kino teatruose pasigirdavo šimtai pasipiktinimo šūkių.

Palikę užpakalyje Charbiną, mes vėl grįžomė į Pekiną. Čia įvyko atmintini susitikimai su dviem darbo didvyriais: pirmąją Kinijoje moterimi — garvežio masiniste Tian Guj-in ir pirmąją traktorininkę Lian Dziun.

— Aš buvau Stalingrade,

— kalbėjo Lian Dziun, — mačiau gamyklą, kurioje pagamintas ir mano valdomas traktorius "STZ". Mačiau Volgą, Rusijos upių motiną, ant kurios iškilis milžiniškos hidroelektrinės. Dideli darbai vyksta ir prie "Kinijos Volgos" — Janczi upės. Mes mokomės iš jūsų, tarybinių žmonių.

Kinija atsikratė pusiauoklojinės priklausomybės, — iš jos žemių išvyti lauk japoniškieji ir amerikietiškieji imperialistai. Didžioji galin-goji Kinija, didžiausia pasaulyje tauta pakyla visu ūgiu. Vadovaujama šauniosios komunistų partijos, ji ryžtingai kratosi feodalinėmis liekanomis. Jos kelyje nubrėžta nuostabi perspektyva.

Mes aplankėm Kiniją tuo metu, kai visa šalis šventė pirmąsias liaudies respublikos metines. Vieneri metai... Laikotarpis nedidelis, ypač jei prisiminti, kad šis didžiulis kraštas buvo šimtmečiais slegiamas priespaudos ir tamsos. Bet visur buvo jaučiama nuostabi jėga, su kuria didžioji kinų tauta emėsi kurti naują gyvenimą. Ir nors krašte daug niūrios praeities liekanų, bet visur gyvenimas lauziasi į šviesą, visur galima jausti didingos ateities dvelkimą. Tokių įspūdžių kupini mes apleidome vašingą ir draugišką mums šalį — Kinijos Liaudies respubliką. Kada mes sėdome į traukinį "Mandžūrija - Maskva", mus lydėjo entuziastiški stotyje susirinkusio jaunimo šūkių. Žodžiai, tariami kiniškai, buvo artimi ir suprantami kiekvienam tarybiniam žmogui. Perone tolydžia aidėjo "Vanzai Mao Cze-dun!", "Vanzai Stalin!" — "Tegyvuoja Mao Cze-dunas!", "Tegyvuoja Stalinas!"

TSRS Sporto Meistrai
St. Butautas,
J. Lagunavičius,
K. Petkevičius,
Z. Sabulis.

Jie Taps Žemės ūkio Meistrais

VILKIJAI. — Sėkmingai baigė pirmuosius mokslo metus žibintų apylinkės studentbinto Petro Cvirkos vardo kolūkio trimečių zootechnikos kursų klausytojai.

Kursuose pamokas dėstė Veliunos zoovetapylinkės vedėjas Jonas Guliakas.

Klausytojai susipažino su broliškųjų respublikų ir Tarybų Lietuvos gyvulininkystės meistrų darbo patyrimu, atliko praktikos darbus.

Kursus lankė ir egzaminus išlaikė 19 šios žemės ūkio artelės narių. Labai gerai egzaminus išlaikė kolūkiečiai V. Zindzius, M. Jurksaitis, K. Eimutis, V. Aleksa, J. Minkus ir kiti.

J. Bakanas

Jie Taps Žemės ūkio Meistrais

LINKUVA. — Gausus būrys rajono kolūkiečių baigė pirmuosius mokslo metus trimečiuose agrotechnikos kursuose. "Aušros" kolūkyje egzaminus išlaikė 22 klausytojai, "Didžiojo Spalio" — 33 ir "Gimtosios žemės" kolūkyje — 26.

Labai geru žinių įsisavinimu pasižymėjo kolūkiečiai G. Bujelytė, T. Gumbulevičiūtė, A. Bučas, J. Šabolis, L. Butkutė, S. Nariūnas ir eilė kitų. Kursų klausytojams dėstė agronomai P. Tamoliūnaitė, V. Morkvėnaitė ir G. Vaišnytė.

A. Mozūra

Meno Saviveiklos Antroji Olimpiada

Žemės ūkio akademijoje įvyko antroji meno saviveiklos olimpiada. Joje dalyvavo 70 procentų akademijos studentų. Visi šeši fakultetai paruošė gausias ir turiningas programas, jų tarpe 5 pjeses, eilę montažų ir t.t.

Gerai pasirodė žemėtvarkos fakulteto mišrus choras, vadovaujamas A. Čičio, su pasisekimu sudainavęs K. Kavecko "Dainą apie taiką", Novikovo "Po marias, po vandenynus" ir kitas dainas. Gero įvertinimo susilaukė agronomijos fakulteto moterų choras, vadovaujamas A. Daunoro.

Vykusius montažus paruošė agronomijos, miškų ūkio, žemėtvarkos fakultetai. Pažymėtini mechanizacijos ir hidromelioracijos fakultetų skudučių ansambliai, miškų ūkio fakulteto estradinis orkestras ir liaudies šokių grupė, gerai atlikusi Tarybų Sąjungos tautų šokius.

Geriausiai pasirodžiusiems kolektyvams ir atlikėjams įteikti respublikinių Liaudies kūrybos namų raštai ir akademijos rektorato bei visuomeninių organizacijų dovanos.

(Tiesa)

Didelį laimėjimą pasiekė Vilniaus garvežių depo anglies kėlimo kranų kolektyvas, vadovaujamas drg. Kislych. Čia vienos tonos pakrovimas į garvežį pagreitėjo net 3 kartus: vietoje trijų minučių dabar tam tikslui bereikia tik vienos.

Šiomis dienomis TSRS Susisiekimo ministerija ir geležinkelių darbuotojų profesinės sąjungos CK sutelkė šiam kranui "TSRS geležinkelių geriausio anglies kėlimo kranas" vardą. Tai aukštas Vilniaus geležinkelininkų — anglies krovėjo — darbo įvertinimas.

(ELTA)

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50

Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.

Atskira kopija 6 centai.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: PLaza 4358

DABAR LAIKAS REIKALAUTI TAIKOS

Tarybų Sąjungos atstovo J. Maliko pasiūlymas baigimui karo Korėjoje ir tokiu būdu pašalinimui pavojaus taikai visame pasaulyje, yra labai mažai reikalaujantis, visiems priimtinas. Jis stato tokias sąlygas, kokias statė britai ir amerikiečiai tuo metu, kada Jungtinių Tautų komisija bandė surasti būdus baigimui karo Korėjoje. Bet šis pasiūlymas, radęs didelį pritarimą visur kitur, rado labai mažą simpatijos Jungtinių Valstijų valdžioje. Faktinai Jungtinių Valstijų valdžia iš pat pradžių pradėjo ieškoti priekabių, kad tik atmesti jį. O tas yra blogas reiškinys. Kodėl taip yra, be abejo, galima atspėti.

Vienas Jungtinių Valstijų progresyvių lietuvių veikėjas Liaudies Balsui laiške rašo: "Man atrodo, kad Trumanas darys viską, kad palaikyti karą. Tiesa, jie gavo pamoką, bet jeigu ne pasiūtęs ginklavimasis, tai pas mus būtų bent 20 milijonų bedarbių." Čia pasakyta labai didelė tiesa. Ją ne kartą yra pripažinę ir patys karo kurstytojai.

Ne vien Jungtinėse Valstijose, bet ir kitose šalyse kapitalistai bijo taikos. Jie daro viską, kad palaikyti tarptautinę situaciją įtemptą. Tik tokiu keliu jie tikisi išvengti krizės.

Viršų minėtas faktas darbo žmonėms sakyte sako, kad negalima tikėtis, kad valdantieji rateliai, tampriai susirišę su finansiniais rateliais ir fabrikantais, pasinaudotų proga taikai sustiprinti. Priešingai, galima laukti iš jų visokių skerspainsių. Už tai darbo žmonėms, kurie trokšta taikos, kuriems karas neša tikrai mirtį ir skurdą, dabar reikia pakelti balsą ir pareikalauti, kad karas Korėjoje būtų likviduotas. Tarybų Sąjunga pasiūlė sąlygas, kurias statė amerikiečiai anksčiau. Ko dabar reikia? Ana pusė patenkina viską, ko amerikiečiai norėjo.

Siųskit reikalavimus, kad būtų pradėtos derybos dėl baigimo karo Korėjoje.

AR REIKIA GERBTI MIRUSI?

Siame Liaudies Balso numeryje rasite Onos Raškevičienės korespondenciją, kurioje ji rašo, kad Juozas Mauza, buvęs laisvas žmogus, mylėjęs pirmėivišką spaudą, buvo palaidotas su bažnytinėmis apeigomis. Tai ne pirmas toks atsitikimas. Spaudoje daug kartų buvo rašyta, kaip laisvaminčiai žmonės palaidojami su bažnytinėmis apeigomis, kurioms jie netikėjo.

Kad kunigai veržiasi prie laidojimo, visai nepaisydami, ar mirusieji tikėjo, ar ne, galima suprasti. Jie iš to gyvenimą daro. Bet giminėms ir draugams, kurie rūpinasi palaidojimu, nereikėtų pasiduoti kunigams, jeigu velionis nėra instruktavęs laidoti su apeigomis. Juk likusiųjų pareiga pagerbti mirusiuosius, prisilaikant jų įsitikinimų gyvenant, jeigu jie nėra jų pakeitę prieš mirtį.

Liaudies Balsas stovi už pilniausią laisvę visiems tikėti, kam kas nori, bet jis mano, kad užkabinimas žmogui kryželio arba primetimas jam tikėjimo jau mirus jam, kada jis jau nebegali nieko pasakyti, jokios garbės neneša nei kunigui, nei giminėms, nei draugams, kurie tai padaro. Ką pasakytų tikintieji, jeigu karštas katalikas būtų palaidotas laisvai, be bažnytinėse apeigų?

PUIKUS PATRIJOTŲ DARBAS

Metinis Liaudies Balso piknikas, kurs įvyko birželio 24 dieną, davė Liaudies Balsui beveik \$900 paramos. Tai rekordinė suma. Nei vienas metinis Liaudies Balso piknikas nei Toronte, nei kur kitur, nėra davęs tokios sumos. Liaudies Balso patrijotai šiuo sykiu tikrai suprato laikraščio reikalus.

Liaudies Balsas taria nuoširdų ačiū visiems darbuotojams ir rėmėjams, ypačingai jaunoms kontestantėms, kuriuos aplankė tiek daug rėmėjų ir suriņko tokią stambiają sumą. Jūsų visų talka ir parama padės apgalvoti tuos finansinius klausimus, kuriuos nuolat kelia kainų kilimas. Ačiū visiems.

KAS NAUJO PASAULYJE

Jeigu netikėjote, kad gali būti pagaminta vandenilio bomba, daug tvirtesnė už atominę bombą, galite dabar tikėti. Faktinai, gali būti dar tvirtesnių bombų ir už vandenilio.

Pavyzdžiui, kada J. Malikas, tarybinis atstovas prie Jungtinių Tautų, pasiūlė pertraukti mūšius Korėjoje ir sudaryti taiką, tai visose biržose, o ypačingai Jungtinėse Valstijose, nekurių industrijų sėrai krito, kaip meteorai.

Vien gelžkelių stako vertė nupuolė \$2,000,000,000.

Vienas ekonomistas pareiškė, kad Malikas tyčia pasiūlė taiką, kad supurtyti Amerikos ekonomiją.

Taigi, tokios galingos šalies ekonomija gali sugriūti nuo Maliko žodžių. Tai baisiau, negu vandenilio bombos.

Dorothy Thompson, dažnai mūsų minėta žurnalistė, aną dieną parašė įdomų vaizdelį. Tiesa, ji neturėjo tikslo rašyti vaizdelį, bet išėjo gražus vaizdelis.

Korėjoje, rašo ji, Jungtinių Tautų kovotojus labai suerzines taip vadinamas "Bed-check Charlie". Kalbama apie kinietį. Jis, įsėdęs į senovinį orlaivį, pasiėmęs keletą granatų, nakties metu skraidęs po pietinę Korėją ir rankomis mėtęs tas granatas į nužiūrėtą taikinį. Jo pagelbininkas kartais paleidžia keletą kulku iš kulkošvaizdio.

Amerikiečiams buvę labai pikta. Jie, lakstydami greitais orlaiviais, negalėję nie kaip sugauti Čarlio, negalindžio skristi greičiau, kaip 90 mylių į valandą. (Vėliau buvo pranešta, kad dėlto pavykė jį pašauti).

Dorothy Thompson daro palyginimą. Ji sako, kad visi didieji žvėrys praeityje bu-

vę panašiai galingi, kaip šiandien amerikiečiai, bet jų galybė neišgelbėjus jų. Jie turėję sunykti ir vsai dingti. O visi čaliukai išlikę ir iki šios dienos.

Vengrija pasodino į kalėjimą kitą grupę suokalbinių, ku nuversti liaudies vyriausybę. Jos priešakyje yra arkivyskupas Groš.

Visi kaltinamieji prisipažino prie kaltės. Visai nesterbėta. Jie buvo sučiupti prie darbo.

Įdomu tik tas, kad suokalbinių priešakyje buvo arkivyskupas.

Katalikai dvasiškiai, kaip matėm Italijoje, Francijoje ir kitur, šiandien visos savo jėgas sukoncentravę ne dvasiškiems reikalams, o svietiškiems, politikai. Laike rinkimų Italijoje ir Francijoje, kunigai dirbo išsiuose.

Vengrai teisme įrodinėjo, kad amerikiečiai buvo užpalkyje tų suokalbinių. Amerikiečiai, kaip žinia, išleidia dideles sumas kurstyti maito prieš laudiškas vyriausybes. Jie tai vadina "Operation X".

Prezidentas Trumanas išsireiškė prielankiai, kuomet jis kalbėjo apie Maliko pasiūlymą, bet tuojaus pasiskubino užtikrinti pelnagrobis, kad ginklavimasis nebus sumažintas.

Jeigu ne šis užtikrinimas, daugelis vertelgų būtų negalėję užmigti.

Sulaikymas karinės programos, kaip tvirtina nekuri žinovai, būtų tikra katastrofa. Amerikos kapitalistams.

Kanados imigracijos ministeris informavo parlamentą, kad šiais metais tikimasi Kanadoje arti 150,00 naujų imigrantų.

Daugiausia jų pribus iš britų salų.

Francūzai nusileido iki tiek, kad sutinka leisti vokiečiams turėti savo karines vienutes iki 10,000. Iki šiol jie nesutiko leisti didesnes, kaip 6,000.

Žingsnis po žingsnio vokiečiai vėl bus pastatyti ant kojų. Klausimas lieka, ar jie taip elgsis, kaip vakarai norės?

Pranešimas iš Vienos sako, kad Čekoslovakijoje susidarė skaitlingas Nacionalis Rymo Katalikų Taikos Komitetas, iš kunigų ir vyskupų.

Vis daugiau ir daugiau katalikų dvasiškių išstoja prieš oficialę Vatikano politiką.

Lenkijoje atsirado daug tokių dvasiškių.

Lietuvoje taip pat. Net Kauno vyskūpijos valdytoja J. Stankevičius veikia už taiką.

London. — Sveikatos ministeris Hilary Marquand pranešė atstovų rūmams, kad jis yra susirūpinęs britų ir amerikiečių tyrinėtojų reportais, kurie teigia, kad rūkymas yra nemažai kaltas už plaučių vėžį.

Jis taipgi raportavo, kad mirimai nuo plaučių vėžio smarkiai pakilo.

Vengrijos katalikų arkivyskupas Josėf Groš, kurį teismas nuteisė 15 metų kalėjimo už suokalbį nuversti valdžią. Jis ir kiti teismieji prisipažino kaltais. Arkivyskupas matyti perėmė vadovybę po to, kai kardinolas Mindšenty buvo pasodintas į kalėjimą už tokį pat nusižengimą iki gyvos galvos.

NUEIK

JOVARAS

Sonetas

Nueik, kur pušaitės lūguojas,
Kur siaučia tikra sveikata,
Kur augmenys meiliai bučiuojas,
Kur veikia galiūnė gamta.

Nueik į slaptinius miškus,
Į gelmę jų sielą panerk,
Atrask stebuklingus jausmus,
Gamtos malonumo prigerk.

Nueik ir į jūrų platybes,
Pakilk virš putotų bangų,
Dvasia pasikelk į aukštybes —
Ten rasi daugybę jėgų!

Pavargus galva atsigaus,
Ir kraujas energijos gaus.

Pastabos

Kaip šių dienų pranešimai nusako, tai atrodo, kad paliaubos ir pagaliau taika Korėjoje gali įvykti.

Tarybų Sąjungos pasiūlymas įgavo platų pritarimą ir, atrodo, amerikiečiai nebepajėgs jo atmušti.

Dėl to daug nerimo kyla reakciniuose, karo kurstytojų rateliuose.

Amerikos politikos ir diplomatijos reakciniai kritikai nauja banga atakuoja Vakarų diplomatiją ir politiką už jos neapsukrumą.

Na, ir kaip gi ne! Visas kovos už taiką kreditas tenka Trybų Sąjungai!

Dorothy Thompson pila Trumano administracijai kailį už bergždžią Korėjos karą. Anot jos, Amerika Korėjoje kariavo, kariavo, virš 100,000 karių neteko, na ir ka, pagaliau, laimėjo?!

Visą laimėjimą pasiėmė Tarybų Sąjunga, kuri nei vieno kareivio nepražudė, nei vieno šovinio neiššovė, kaip taikos čempionė, o Amerika Azijos gyventojuose susilaukė pasmerkimo, kaip agresorė.

Katastrofiška!

Edward Crankshaw bara Amerikos, Anglijos ir Francijos diplomatus už jų nesugebėjimą Paryžiaus konferencijos iširimo kalnę primesti Tarybų Sąjungai.

Jis sako, kad Gromyko savo diplomatinio gudrumu pralenkė Vakarų diplomatus ir nustūmė juos nuo liepto.

Tarybų Sąjunga išėjo, kaip norinti susitarimo ir taikos, o vakarai ne. Toje keturių didžiųjų užsienio reikalų ministrų pavaduotojų konferencijoje Vakarai Europos žmonių akyse pasirodė kaip siekianti neramumų — vedančių prie karo.

Taip, lengva barti diplomatus ir visą Trumano administraciją, kad jie nesugebėjo pasisavinti taikos čempionatą.

Bet kaip gi jie tą čempionatą gali laimėti, kada visa Amerikos ir "Vakarų" politika yra siekimas įtempimo, o Tarybų Sąjungos — taikos.

Pasivirtino pačių amerikiečių plačiai vartojamas posakis — "crime doesn't pay".

Tuo tarpu, kada Vakarų politikieriai barasi dėl nusprausimo savo politikos pasekmių, dėl įgyjimo taikos čempionato, kurį jau pralaimėjo, — mes, kanadiečiai, pradėdame valgyti arkliena mėsa.

Kanados vakaruose jau atsidarė arklienos mėsos mėsinės. Vančouveryje tokia mėsinė, sakoma, turinti ge-

Kinijos Liaudies Respublikos ke jų susitikimo Pekinge, po galva Mao Tse-tung priima pasirašymo sutarties tarp Tiedovanas iš Panchen Lama, beto ir Kinijos. Pagal sutartį, Tibetas tampa provincija.

Ką Kiti Rašo

Visur Pilna Džiaugsmo

Visi Amerikos kampai pilni didžiausio džiaugsmo. Vienur jau pasibaigė, kitur dar tik baigiasi mokslo metai. Džiaugiasi mokyklinio amžiaus vaikai, milijonai jų. Nežinau, ar atsiras vienas visam tūkstantyje vaikų, kuris nelauktų mokyklos uždarymo vasarinėms atostogoms.

Džiaugiasi taip pat šimtai tūkstančių mokytojų ir profesorių. Jie irgi susilaukė ramybės ir poilsio.

Didelis, platus Amerikos viešųjų mokyklų tinklas. Tuomi ši amerikiečių karta laiminga. Ji net nebeprisimena, kaip daug ir kaip sunkiai buvo kovota už viešųjų, publiškųjų mokyklų sistemą. Daugiausia už tai kovojo jaunutės darbo unijos ir šiaip pažangiosios darbo žmonių organizacijos.

O baisiausiai priešinosi visos senojo svieto garbintojų jėgos. Jų buvo daug ir jos buvo galingos. Jos šaukė: Pražus Amerika, pražus jos laisvės ir demokratija, jeigu vaikų apmokymas bus nemokomas, jeigu mokyklos ir mokytojai bus iš valdiškų išdu apmokami ir užlaikomi!

riausį pasisekimą.

Esą ir Toronte tokia mėsinė atsidarysianti.

Kokią iš to mes galime padaryti išvadą?

O gi, štai kokią: kada depresijos laikais šalyje buvo visko pilna, darbo žmonės neturėjo kur gyventi ir ką valgyti. O dabar, gerlaikio žydėjimo laikais, ir vienoje iš turtingiausių pasaulyje šalių, — darbo žmonės taip pat neturi kur gyventi ir tinkamo maisto.

Tokia tai kapitalistinės santvarkos tikrovė.

Z. J.

Bet šiandien kiekvienas pilno proto žmogus pasakys: Tai buvo pats šauniausias Amerikos demokratijos laimėjimas. Nepaisant visų trūkumų ir netikslumų, publikos mokyklos yra demokratiškiausios įstaigos. Tik pietinėse valstijose tebegyvuja biaurioji segregacijos sistema ir mokyklose. Visur kitur visose mokyklose gražiai sutelpa ir sugyvena vaikai visų rasų, visų tautinių kilmų ir religijų.

Lūdna dar tik dėlto, kas vis dar daug yra privatiškų ir parapijinių mokyklų, kur žmonės skirstomi ir dalinami. Jose tik ta gera mokytoja, kuri yra gera davatka. Tik tas geras profesorius, kuris tik savo sektą giria ir siunčia dangun, o visas kitas varo į pragarą.

Šitokios mokyklos yra didžiausi tamsinimo šaltiniai. Tai paneigimas demokratijos ir žmonių laisvės.

Kokia čia demokratija arba laisvė, jeigu pekla pagąsdintas tėvas nutempia vaiką ir keletui metų jį uždaro parapijinėje mokykloje? Kuo jis nusikalto? Kokia čia jam laisvė? — A. Bimba.

Kur Gi Tie Kankiniai?

Kazys Škirpa, buvęs diktatoriaus Antano Smetonos atstovas Berlyne, straipsnyje "Kodėl Mes Sukilom" ("Dirva", birželio 15) kartoją seną ir nudevėtą pasakaitę — "kaip virš 12,000 asmenų nei kuo nenusikaltusių, buv. Lietuvos valstybės vyrų, kilniausių bažnyčios dignitarių, tautai daug nusipelnusių visuomenės veikėjų, idealistų — kultūros darbuotojų mokslo spaudos ir švietimo darbininkų, nepriklausomybės karo veteranų, patriotinio jaunimo, ir t.t., nugrūdė kalėjimus."

Turbūt atsiminę, kad kiti daugiau "nukankintų" skelbia, Škirpa paskui padidina skaičių iki 40,000.

Kur gi tie kankiniai — jų vardai?

Kas iš "bažnyčios dignitarių" tapo mūšelninkais?

Arkivyskupas Skvireckis? Ne.

Vyskupas Birzgyys? Prelatas Krupavičius? Ne.

Vyskupijos valdytojas Stankevičius? Ne.

Teisybė, buvo skelbta, kad jie yra ištremti ir kankinami, bet taip skelbianti turėjo nesmagumo, kuomet trys pirmieji jų pasirodė Amerikoje gyvi ir sveiki, nei vieno plauko nenustoję patys pripažino nebuvo tremti.

Pastarasis gi gyvena Lietuvoje ir yra Kauno vyskupijos valdytojas. Jis šiuo tarpu stropiai veikia už taiką — kalba, rašo tuo reikalu.

Kas iš valstybės vyrų iš-tremti?

Smetona? Ne, Jis mirė Clevelande.

Smetonos ministrai pas Hitlerį — Sidzikauskas, Škirpa?

Ne, Jiedu Amerikoje. Gen. Raštikis?

Ne, Jis irgi gyvena Amerikoje.

Vienas kiek žymesnių tautininkų, būtent "Lietuvos Aido" redaktorius Augustinas Gričius, buvęs išvežtas iš Lietuvos, bet jis dabar gyvena Vilniuje, dirba ir sako džiaugiasi, kad nebuvo Lietuvoje laike nacių okupacijos, nes naciai gal būtų jį panaudoję savo įrankiu.

Gen. Glowackis, gen. Plechavičius, patys aršiausi fašistinio režimo vykdytojai, ar jie ištremti?

Nieko panašaus.

Kaipgi yra su kultūros ir meno darbuotojais ir švietėjais?

Kipras Petrauskas, Antanas Sodeika — ar ištremti?

Ne, Jie gyvena Lietuvoje ir dainuoja operoje kaip dainavė.

Rašytojai — Teofilis Tilvytis, Mykolaitis - Putinas, Antanas Venclova, ir visa eilė kitų — kur jie?

Lietuvoje gyvena, profesoriauja universitetuose, rašo knygas.

Taigi, vėl kur gi tie nukankintieji? Kas jie?

Jų nėra. Patys aršieji tautininkų režimo vykdytojai pabėgo į Vokietiją ir kitur. Dabar daugelis jų sugužėjo Amerikon ir skleidžia melus apie "trėnimus" ir "kankinimus".

Mažesniųjų to režimo palaikytojų gera dalis liko Lietuvoje ir gyvena.

Lietuvoje pasiliko mokslo vyrai; švietėjai. Jie veda Kauno ir Vilniaus Universitetus, jie veda kitas aukštąsias mokyklas.

"Ištremtųjų" nėra. Jų vardų nei p. Škirpa, nei kiti ne-

ŠYPSENOS

Tikra Apgavystė

Vaikas eina gatve su pundu laikraščiu ir rėkia: "Apgavystė! Apgauta 100 žmonių!"

Susijdomavę žmonės perka laikraštį ir skaito. Jie visi surado, kad tai senas laikraštis.

Kodėl Jis Nupliko

Jurgis: — Ar tu nežinai, kodėl tu nuplikai?

Petras: — Žinau. Iš rūpesčio.

Jurgis: — Kuo taip rūpinaisi?

Petras: — Kad galiu nuplikti.

Kaip Tai Gali Būti

Šeimininkė: — Čia paveikslas mano motinos motinos.

Viešnia: — Keista. Ji ne atrodo senesnė už jus.

Dar Nebuvo Motinos

Surašinėtojas: — Kuomi buvo tavo motina prieš apsiavedimą?

Applikantas: — Aš neturėjau motinos iki ji apsiavedė.

gali suteikti.

Dėko tie melai skleidžiami?

Tam yra eilė priežasčių.

Reikia nukreipti dėmesį nuo savęs, nuo to, kad jie bendradarbiavo naciams laike Lietuvos okupacijos.

Reikia dumti Amerikos lietuviams akis, kad jie užmirštų roles įvykdžiusių Lietuvoje fašistinį režimą.

Reikia kurstyti Amerikos lietuvius, kad gauti jų aukas neva Lietuvos gelbėjimui.

Skelbiantis kankiniais galima pasigerinti geros širdies bet šiame atvejyje menko supratimo žmonėms.

Teisybė, dalis atarijojančių apie "genocidus", apie dešimtis tūkstančių "ištremtų". patys tiki tam, nes jiems taip įkalbėta. Bet fašistinio režimo likučiai geriau žino. Jie kartoją tą nudevėtą pasaką savais sumetimais. — **Vilnis.**

New York. — William J. Sartori, 43 metų Brooklyno chemistas, reikalauja iš savo samdytojų \$1,000,000. Dalykas štai koks:

Besidaruodamas ant sintetinių moteriškų harmonų, jis pats neteko vyriskumo. Kitais žodžiais sakant, jis pavirto moterimi.

Sale to, jo žmona reikalauja iš kompanijos \$100,000, kadangi ji nustojo savo vyro patarnavimo.

Regina. — Čia gimė 26 uncijų vaikutis. Iškart buvo manoma, kad negyvens, bet jau savaitė laiko kaip jis gimė, bet ne tik kad gyvas, bet ir gražiai auga.

Liberalų Atstovas

1948 m. Tarybų Lietuvos spaudoje pasirodė Vilniaus Valstybinio universiteto profesorių Jonyno, Vabalo - Gudaičio, Baldžiaus, docentų Zeruolio, Balevičiaus ir kitų universiteto mokslinių darbuotojų atviras laiškas į Birminghamo universiteto moksline visuomenę ir Birminghamo miesto gyventojus. Lietuvos mokslininkai, informuodami Birminghamo universiteto ir miesto visuomenę apie tai, kad hitleriniam šnipui ir budeliui Žakevičiui pavyko rasti prieglaudą Birminghamo universitete, kur neva jis atvyko pasikaitoms skaityti, ragino Birminghamo universiteto darbuotojus ir miesto gyventojus imtis priemonių Žakevičiui pašalinti.

„Jūs užtraukėte gėdą ant jūsų senos mokslo įstaigos, — rašė Vilniaus universiteto darbuotojai, — žmogžudys, kurio rankos suteptos tūkstančių nekaltų žmonių, moterų, vaikų ir senelių krauju, surado prieglobstį jūsų įstaigoje.“

Kuo gi „pagarsėjo“ Stasys Žakevičius?

Hitlerinėms gaujoms įsibrovus į Lietuvos sostinę, tuojau pasirodė pirmieji įsakymai, kurių pabaiga visuomet buvo viena ir ta pati — „mirties bausmė“.

Pirmieji žvėriški potvarkiai, pradėjusieji istorijoje nematyta taikių gyventojų naikinimą, moterų, vaikų ir senelių žudymą, buvo paskelbti seno vokiečių šnipo Lietuvoje, karinio prasikaltėlio Žakevičiaus, kuris vokiečių buvo paskirtas „Vilniaus miesto komiteto pirmininku“.

Kruvinoje šio išgamos sąskaitoje yra tūkstančiai žmonių gyvybių. Kartu su vokiečių generolu Ostmanu, įsiveržusios į Vilnių vokiškosios armijos vadu, Žakevičius skelbė nusikalstamus įsakymus, kurių pasėkoje buvo taikių gyventojų naikinimas. Vilniaus priemiestyje, Paneriuose, augo masiškai suaudytųjų kapai. Prasikaltėlis Žakevičius galėjo su pasitenkinimu stebėti savo veiklos rezultatus. Jo „darbas“ labai įvertinamas vadovaujančių SS ir gestapo organų. Vokiečiai numato jau Žakevičių ir jo organizuotą žudikų gaują panaudoti kitose okupuotose srityse. 1941 m. lapkričio 4 d. SS pulkininkas Krieg, atžymėjęs Žakevičiaus ir jo sėbrų nuopelnus, pareiškė: „Hitleris skiria jums svarbius uždavinius. Jus numato panaudoti ir už Vilniaus miesto ribų“.

Mes nežinome, ar minimo laiško pasėkoje Žakevičius iš Birminghamo išvyko.

Tačiau neseniai mus pasiekė žinia, kad prasikaltėlis Žakevičius dabar darbuojasi naujoje dirvoje.

1950 metų rugpjūčio mėnesį Stutgarte vykusiame vadinamojo „Liberalų internacionalo“ kongrese Žakevičius pasirodė nei daugiau, nei mažiau, kaip „tremtyje esančių Lietuvos liberalų atstovas“.

Iš tikrųjų, nėra ribų šio fašistinio sukčiaus įžūlumui. Nėra ribų įžūlumui ir tų, kurie globoja Žakevičių ir jį panašius.

Apie ką galėjo kalbėti Žakevičius liberalų suvažiavime?

Jo politinė ideologija pakankamai aiškiai išreikšta fašistiniame laikrašty „Naujoji Lietuva“, kurį jis buvo įsteigęs, vokiečiams užėmus Vilnių. Šiame laikraštyje Žakevičius rašė: „Tegul nesudreba brauningas rankoje, tegul iššauta kulka prakerta pamišusios minios pakaušį, tegul kiurai perveria širdį...“

Prasikaltėlis, kurį hitlerininkai parinko iš visuomenės padugnių, visuomeninio veikėjo vaidmenyje!

Ar galima labiau pasityčioti iš atminimo tų, kurie žuvo Paneriuose, iš atminimo moterų, vaikų ir senelių.

Kas Remia Žakevičių?

Tai p.p. Balutis ir Varkala pavedė Žakevičiui „Lietuvos liberalų“ atstovo vaidmenį ir padėjo jam atvykti į Stutgartą.

Kai dėl Varkalos, tai jis, žinoma, pavydi Žakevičiaus laurams, nes karo metu jis buvo Anglijoje ir negalėjo parodyti savo gabumų tokiu mastu, kaip tai padarė Žakevičius būdamas Lietuvoje. Varkala — aktyvus fašistinės studentų korporacijos „Neo-Lituania“ narys — dabar yra vienas vadinamosios „Lietuvių sąjungos Britanijoje“ veikėjų ir jam, žinoma, yra artimas bei brangus hitlerinis budelis Žakevičius.

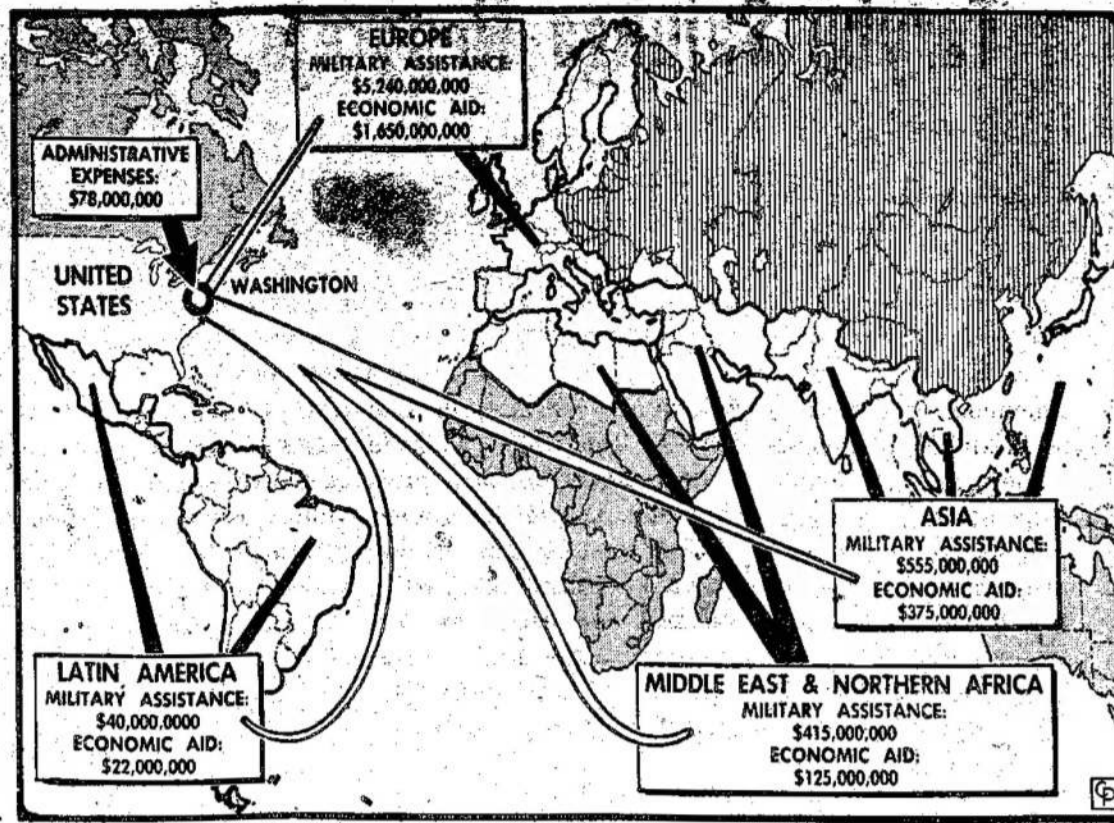
Žakevičių ir jį panašiais rūpinasi „Lietuvių sąjunga Britanijoje“, ji juos globoja ir padeda įsitaisyti Anglijoje. Jie — moralinis Balučio ramstis, jo išmėgintieji kadrai.

Bet, kaip yra sakoma, žemė susiūbavo po jo kojomis, ir Žakevičius buvo priverstas išnykti iš Anglijos.

Pabėgęs nusikaltėlis pasirodė Švedijoje.

Kaip yra žinoma, įvažiavimas perkeltiesiems asmenim į Švediją yra labai suvaržytas, bet kaip galima atsakyti išduoti vizą „politiniam emigrantui“ Žakevičiui?!

Tiesa, patogumo dėlei Žakevičius pakeitė pavardę ir pasivadino Žymanta-Žymantavičium, tačiau jis vis dar turi palinkimą dalyvauti suvažiavimuose ir rengiasi šiais metais vykti į suvažiavimą

Amerikiečiai visuomet giriasi, kad jie stovi už tautų laisvę, nesikiša į kitų vidujinius reikalus, bet šis žemlapis pa-

rodo, kokias sumas jie suverčia į tris kontinentus stiprinimui buržuazijos ir priešdarbininkus, kad tik išlaikyti

išnaudojimo sistemą. Pikiausia tas, kad Amerikos darbininkai turi tą visą sumą prakaitu uždirbti.

Koegzistencija ir 5 Jėgų Paktas

Rašo Pierre Cot

Buvęs Francijos Oro Jėgų Ministras

PARYŽIUS. — Tai ne sutapimas, kad mes pašventėm šį pirmą mūsų peržvalgos numerį koegzistencijai dviejų režimų, ir kad jame mes atidarome plačiausio pobūdžio debatus apie galimumus tokios koegzistencijos. Koegzistencija, mūsų supratimu, reiškia paprastai sugyvenimą taikoje. Studijavimas šių galimybių, darbas už jų konsolidavimą, yra mūsų grupės pasimotas tikslas.

Kodėl? Todėl, kad žmonija, ar mums tas patinka, ar ne, yra suskaldyta į dvi pamatinės dalis. Viena iš jų apima tas šalis, kurios tebėra ištikimos kapitalistiniam režimui ir vystosi kapitalistinių institucijų ir ekonominių idėjų rėmuose; kita apima tuos žmones, kurie, pergyvenę kapitalizmą viename ar kitame laipsnyje, atsisakė nuo jo ir pradėjo budavoti naują draugiją, dėl kurios jie laipsniškai išsidirba naujus įstatymus ir papročius.

Koegzistencija ar Katastrofa

Tarptautinė taika bus išlaikyta iki tokio laipsnio, iki Upsaloje.

Jei šis suvažiavimas įvyktų, mes jo dalyvių žiniai pranešame, kad Vilniaus archyvuose dar užsiliko daug praktinės Žakevičiaus veiklos pėdsakų, konkrečiai, jo potvarkiai dėl suaudytųjų turtų padalinimo ir t.t.

Mes dar kartą kreipiamės į visus doruosius lietuvius visose pasaulio dalyse, ragindami demaskuoti hitlerinius žudikus bei budelius, besidangstančius perkeltųjų asmenų vardu.

St. Bitmas

Paimta iš „Tėvynės Balsas“

kio laipsnio tos dvi sistemos galės sugyventi, „koegzistuoti“. Jeigu ši koegzistencija bus palaužta, žmonija pradės risti linkui katastrofos.

Kas liečia mus, mes tikime, kad koegzistencija yra galima. Mes zinome tuos sunkumus, kurie gali atsistoti ant kelio jos praktiškam atsiekimui, taipgi kad, norint ją užtikrinti, bus reikalinga daug pastangų — ir net nuolaidų.

Mes nemanome pradėti debatus techniškais koegzistencijos klausimais, jos diplomatiniais ar politiniais aspektais. Prie dabartinės tarptautinių reikalų padėties, aišku, išsprendimas didelių problemų, išskylančių iš koegzistencijos dviejų skirtingų sistemų, kurios seka visai skirtingas vystymosi formas, gali būti surastas nuolaidose, nuolatiniuose derinimuose ir pasitarimuose, o ne panaudojant greitas ir kietas taisykles ar nelanksią procedūrą.

Atgal Prie Derybų

Kadangi derybų ir nusileidimų metodas atrodo mums geriausiai tinkamas prie šių dienų tarptautinių aplinkybių, todėl mes nedvejojanti ir užgiriame idėją, pastaruoju metu pasiūlytą Pasaulinio Taikos Komiteto, kad būtų užvestos derybos ir sudarytas taikos paktas tarp penkių didžiųjų jėgų.

Toks paktas — koks jis nebūtų savo forma ar turiniu — palengvintų tarptautinį įsitempimą ir pakeistų nepasitikėjimo ir baimės atmosferą, kurią sukėlė šaltasis karas, ir kuris grumojas virtimu karštu karu, į „šaltos taikos“ atmosferą, o vė-

liau ir tikros taikos atmosferą.

Lai Sistemos Lenktyniuojasi

Daleiskime vienam momentui, kad šie dviejų sistemų koegzistencija būtų priimta, sudarant penkių jėgų taikos paktą, kaip tarptautinio gyvenimo aukštinę taisyklę. Tuojau būtų galima sudaryti tarp šių dviejų sistemų riterišką ir taikingą kompeticiją, iš kurios būtų didžiausia nauda visai žmonijai.

Čia būtų proga padaryti palyginimą ekonominiame, socialiniame ir politiniame gyvenime; ir tas, geriau negu oficialė propaganda, atidarytų žmonėms akis. Kiekviena tauta gali daug ko pasimokinti iš kitų.

Sekantis pavyzdys padės pailiustruoti mano mintį.

Pavyzdžiui, Automobiliai

Didžiosios vakarų tautos, kurios tebėra po kapitalizmu, didžiuojasi savo industrine technika — ir labai teisingai, iš daugelio pusių. Tačiau, pastaruoju metu aš turėjau progą skaityti nekurių studijų išvadas, kurias pravedė Jungtinių Tautų Organizacijos specialūs organai. Pagal paskelbtą datą, bėgyje praėjusių penkių metų norma pakilimo darbininkų produktyvume ir industrinės gamybos produkcijos kiekis, kitiems dalykams esant lygiais, socialistiniuose kraštuose buvo veik dvigubai didesni, palyginus su kapitalistinių šalių. Vėlesni tyrinėjimai rodo, kad didžiausias progresas mašinų ir jų įrankių industrijoje padarytas Tarybų Sąjungoje ir liaudies demokratijose. O vakarinių šalių spaudoje bėgyje pastarųjų

Montrealo žinios

Pagimdė Prieš TV Kemerą

Motina, 38 m. amžiaus, kuri pirmą kūdikį gimdė po 13 metų vedybinio gyvenimo, Royal Victoria ligoninėje perėitą savaitę, visiškai nieko nepamanė, kad jos gimdymo operaciją stebėjo 1,500 daktarų. Jai kūdikis buvo imamas per šoną.

Tai buvo mokslinio atsiėmimo demonstracija. Tuo laikotarpiu čia vyko Kanados Medikalės Sąjungos konvencija Mout Royal viešbutyje. Todėl daktarui Philpott atliekant gimdymo operaciją, kiekvienas jo judėjimas buvo sekamas television kamerose ir perduotas dešimčiai aparatų viešbutyje, kuriame daktarų konvencija galėjo stebėti ir sekti sekmingai atliekamą operaciją. Viskas buvo perduota spalvotai, naturalioje formoje, kaip vaizdas, judėjimas, taip ir kalba, kuomet daktaras atlikęs operaciją su šypsena pareiškė: "Naujagimė atrodo sveiksnė už operatorių".

Si demonstracija buvo atlikta tam, kad parodyti kaip spalvota television gali būti naudinga mokymui didelio skaičiaus studentų ir daktarų operavimo technikos.

Išėjo į Streiką

Singer siuvamų mašinų kompanijos darbininkai, St. John, Que., kad privertus išpildyti jų teisingus reikalavimus, streikuoja nuo birželio 6 d., vadovybėje CCL-CIO unijos. Kadangi kompanija vistiek atsisako ne tik išpildyti darbininkų reikalavimus, bet atsisako ir derėtis su unija, todėl Montrealo mieste apstatyta pikieto linija visos mašinų parduotuvės.

Darbininkai, kurių yra apie 2,500 reikalauja, kad paaukštintimas darbe eitų sulyg senumo išdirbto laiko, garantijos akordinio (piecwork) darbo minimumą ir pakėlimo algų, įskaitant ir pragyvenimo bonus, 20 centų į valandą.

Dabar pamatinis algų dydis yra 80 centų į valandą vyrui ir 61 ct. moterims bei jaunuoliams.

Aišku, kad dabar taip pakilus pragyvenimo kainoms, su tokia alga sunku darbininkui pragyventi. Tačiau pelnagrobiai visu įmiršimu priešinosi pakelti darbininkams algas.

Anglis Pabrango

Nuo liepos 2 dienos anglis

pabrango 50 ct. už toną. Dabartiniu laiku Montrealo akmeninės (chestnut) anglies, palaidų, tonas kainuoja \$27.15, o pečiaus anglis \$27.35 ir smulki anglis \$23.35. Sios visos kainos numušamos po 50 ct. ant tono, jei sumoki pinigų bėgyje 15 dienu.

Pučiamieji (blower) ir smaluotos anglis, kol kas palieka sena kaina.

Arklams Taipgi Pragyvenimas Pakilo

Pakilus kainoms ant visko, pakilo ir arklių pragyvenimo išlaidos. Ir štai kaip yra: Kiekvienais metais miestas samdo žmogų su arklių piovimui žolės apie vandens įvada. Ligi šiol mokėdavo po \$1.75 į valandą.

Pakilus kainoms ant grūdų šėrimui arklių, kontraktorius pareikalavo, kad miestas pakeltų iki \$2.00 į valandą. Reikalavimas išpildytas.

Sunkiai Sužeidė Šiuplevičiuką

Birželio 26 d. čia įvyko baisi nelaimė. Prano ir Aidos Šuplevičių sūnelis Renis, 10 metų amžiaus, einant skersai gatvės buvo sunkvežimio užgautas ir sunkiai galvoje sužeistas.

Neurological ligoninėje turėjo būti padaryta operacija, apsaugai nuo kraujo užplūdimu, kas tuojau ir buvo atlikta. Nors sunkiai sužeistas, bet po operacijos gydytojai tvirtina, kad jo likimas nėra kritiškas ir ligonis jaučiasi geriau.

Viešnia iš Amerikos

Pas Albiną ir Oną Šilinius svečiuojasi viešnia iš Čikagos, Antose Balčiūnaitė, Onos kaiminka iš Lietuvos. Ji mano čia pasisvečiuoti pora savaitių.

Išvažiavo į Torontą

Kuriam laikui pasisvečiuoti išvyko į Torontą Janė Rimkiūtė ir M. Tamašauskienė.

Remia Liaudies Balsą

Montrealo pažangūs lietuviai, žinodami savo laikraščio nepavaldumą užduotį, kurią jis turi atlikti demokratiniams nusistačiusių, už taiką stovintųjų Kanados lietuvių tarpe, visuomet ir visur prisimena jo ekonominę padėtį ir gausiai paremia jį pinigais. Štai, pavyzdžiui, korespondentui teko sužinoti, kad neseniai privatiškame susiėjime, linksmi beuiliodami suaukojo Liaudies Balsą paramai \$284.00.

Tas dar ne viskas. Šiaip sau geros valios, pažangūs lietuviai, vienaip ar kitaip randa būdų prisidėti su pinigine parama laikraščiui.

Korespondentas konstantuoja, kad šiuo laikotarpiu, Montrealo lietuviai bus sukėlę Liaudies Balsą paramai artį \$500!

Tai puikus susipratusių, su pažangiom idėjom, už taiką stovintųjų Montrealo lietuvių darbas. Didelė garbė jiems už tai.

"Baby Shower Parė"

Gustas ir Janė Frenkin laukiasi kūdikio. Ta proga jų artimos draugės, Rose Hirss, Vickie Vaitiekūnienė, Macijauskienė ir M. Rimkūnienė, birželio 29 d., Klubo svetainėje, Janei surengė "baby shower parė".

Klaidos Pataisymas

Pereitos savaitės laidoj buvo pranešta, kad Juzei Adomaitytei buvo surengta "Shower Parė", o turėjo būti Jessie Adomaitytei.

Raudonasis Kryžius Paieško Šių Asmenų

Biržietienės Filomenos, atvykusios Kanadon 1948 metais. Ji buvo apsistojus Rose-town, Sask., o paskui išvyko į Montrealą. Ieško brolis J. Budrevičius.

Bittner Olgos, Lange Adelės ir Alexander, Schafer Alberto, kilusių iš Kazlų Rūdos. Ieško Eugenijus Langė.

Kalėdos Jano, kilusio iš Neveronių. Ieško Ona Jurkeviciėnė.

Paulauskaitės Bronės iš Tauragės. Ieško sesuo Anna Paulauskaitė-Zilinskas.

Welkė Emilie'jos, kilusios iš Vilkaviškio, gyvenusios Montrealo. Ieško brolis Karl Welke.

Patys arba žinantieji praneškit Kanados Raudonajam Kryžiui, National Enquiry Bureau, 95 Wellesley St. E., Toronto, Ontario, Canada.

Ottawa. — Jūrininkas Michael Chihrin, iš Guelph, Ont., metai atgal įmetė į vandenį prie Labradoro butelį su rašteliu. Dabar laivyno žurnalas praneša, kad minėtas butelys per 10 mėnesių nuplaukė 1,500 mylių ir buvo paimtas prie Francijos kranto.

Dr. Roman Pniewski

Dvugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val Po Pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135

Telefona Atsako Lietuvaitė

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas, A. Majauskas

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus M.L.S.D.E.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas Kalba Lietuviškai

Valandos: 2-4 v. p. p. 7-8 v. v. ir susitarus

4539 PARK AVE. Montreal Que.

Montrealo Lietuvių Gėlininkas

Marcel Allard

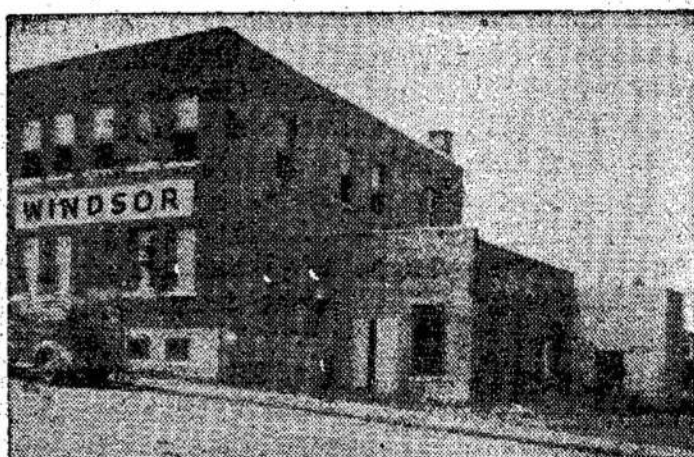
Gėlės ir bukietai visokiems reikalams

CR. 3533 - Telefonas - Res. DO. 3696

6420 Iberville St.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montrealo. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai: A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

Po Rinkimų Francijoje

PARYZIUS. — Kelios dienos prieš rinkimus įtakingo vietinio žurnalo "Paris-Match" korespondentas Amerikoje pranešė sekamą:

Jeigu komunistai laimės rinkimuose penkis milijonus balsų, Trumano administracija tą skaitys tiesiog katastrofa;

Jeigu jie laimės apie keturis milijonus, Trumanas tai skaitys blogu rezultatu sau;

Tik jeigu komunistų balsai nukris bent iki trijų milijonų, Washingtonas galės būti patenkintas. . .

Na, rezultatus jūs žinote: komunistai gavo virš penkių milijonų balsų, maždaug atlaikė savo balsų skaičių. Daugiau kaip ketvirtadalis tautos balsavo už komunistus. Neveltui Francūzijos Komunistų Partija savo porinkiminiame pareiškime sako, kad tai laimėjimas, kad tie penki milijonai stoja lyg galingas stabdis visokiems naujo karo ruošėjams, visokiems karo avantiūristams.

Jie Liko Labai Nusivylę . . .

Diena prieš rinkimus visas Paryžius žinojo, kad fašistiniai de Gaulle šalininkai rengiasi porinkiminiam triumfo maršui Paryžiuje. Jie tikėjosi gauti daugiau kaip 200 vietų parlamente, tikėjosi išieiti kaip nenuginčijamai didžiausia partija. Jų šalininkai švaistė savo čebatus, jaunimas rengėsi pasirodyti pušiau karinėse uniformose, daugelis armijos karininkų buvo pasirengę dalyvauti tame marše. Bet pirmadienis po rinkimų jiems buvo niūrus. Centras mušė telegramas skyriams sostinėje ir priemiesčiuose ragindamas nesirinkti į demonstraciją-maršą, — jis buvo "atidėtas". Ir neveltui. Neveltui, nes de Gaulle partija RPF gavo tik pusę balsų kiek tikėjosi, neveltui, nes komunistai, gavę apie 27 nuosimčius balsų, liko, kaip buvę, pirmoji šalies partija.

Ne tik de Gaulle pasekėjai nusivylę. Nusivylusi visa reakcija, visas anti-komunistinis frontas. Nes tai nebuvo paprasti rinkimai. Tai buvo kaip ir bandymas, bandymas ant kiek Marshallo planas, ECA, Atlanto paktas ir ta visa machinacija susilpnino Vakarų Europos komunizmą. Visa reakcija buvo pilna pasitikėjimo, kad komunistų jėgos bus "apkarpytos". Niekad pirmiau tokia šmeižtų, melų, bauginimų vakchanalija nebuvo paleista prieš vieną partiją. Ir ji atsilaikė. Ir jeigu ji atsilaikė, ji jau atėityje nesilpnės, kaip tik atvirksčiai ji stiprės. Tą visi čia supranta. Sakė vienas reakcinis komentatorius:

"Per kelis metus mes su Amerikos pagalba, su ECA ir

su visu kuom bandėme paveikti, kad komunizmo banga nuslugtų. Ji nenuslugo. Dabar mes turėsime imtis kitų metodų. Gana tų pirštinių, — dabar nuoga kumštis veiks. Bet ar ta mūsų kumštis juos nugalės? Naciai ir Petainas juos buvo nuvarę į pogrindį, bet jie iš to pogrindžio išėjo kelis kartus sustiprėję. Mes randamės dilemoje. . ."

Parlamentas Neatstovauja

Rašant šiuos žodžius beveik visi rezultatai žinomi, tik vieno kito dar trūksta. Bet jau galima matyti kaip panaikinus proporcinis rinkimus parlamentas dabar šalies neatstovauja. Komunistai gavo virš penkių milijonų balsų, bet parlamente turi koki šimtą deputatų, o de Gaulle pasekėjai (kurie kairiose apygardose buvo susidėję į "partnerystes" su kitais dešiniais), gavę tik keturis milijonus, turi 115 vietų. Bet dar labiau, koks parlamentas neatstovaujantis šalies, aišku iš to, kai palyginame komunistų ir socialistų balsus ir frakcijas. Komunistai su penkiais milijonais turi 100 vietų, o socialistai gavę tik apie pusę tiek balsų, turi 104 vietas! Mat, socialistai, radikalai ir katalikai, kurie daugumoje apygardų buvo susidėję kartu, gavę absoliutes daugumas pasidalino visas parlamentines vietas. Daugybėje sričių komunistai, gavę du kart daugiau balsų negu socialistai, atstovų neišrinko, o socialistai išrinko. . .

Žymiai Dešinesnė Valdžia

Kas dabar? Nėra abejonės, kad valdžia dabar bus žymiai dešinesnė. Socialistai bando sau priduoti drąsos ir garsiai kalba apie tai, kad "trečiosios jėgos" (centro partijų) "triumfas" užtikrina tolimesnę dabartinės politikos vedimą. Bet ką jie nesakytų, kaip jie save nedrąsintų, socialistai žino, kad jie patys sau iškasė duobę. Jau kalbama apie naują premjerą. Minimi katalikai, dešini radikalai, apie socialistų premjerą jau niekas neužsimena. Parlamente, pačių socialistų dėka, dabar sėdi ne vien didelė atvirų de Gaulle

pasekėjų frakcija, bet žymiai sustiprintas pačios "trečiosios jėgos" sparnas, dešini radikalai, kurių didelė dalis yra slapsti de Gaulle'o pritarėjai, ir beveik šimtas taip vadinamų "nepriklausomų", kurie ir gali kiekvienu laiku susidėti su de Gaulle'u. Pačioje katalikų partijoje, MR-P, irgi egzistuoja dešinesnė frakcija (su Bidaultu priekyje), kuri turi simpatijas avantiūristiniam generolui. Ir kas iš to išeis? Ogi vieną gražią dieną tie visi ponuliai, kurie tebekalba apie "trečiąją jėgą", pradės kalbėti apie "nacionalę jėgą", atsikratys socialistų, išmes juos iš kabineto (jeigu jų ten dar bus) ir sudarys atvirai dešinę valdžią nuo aršių fašistų iki konservatyvaus katalikiško centro.

Tas gal neateis tuojuo, gal nekuriam laikui taip vadina "trečia jėga" dar gyvuos, bet kurlink eina dalykai, visiems jau aišku. Jie jau aiškūs ir eiliniams socialistams. Jau prieš rinkimus daugelyje vietovių seni vietiniai socialistų veikėjai paskelbė, kad jie nebalsuos už savo partiją, kuri susidėjo su reakcija. Bet bendras atbudimas socialistuose ateis vėliau, kuomet jų dešinių vadų pragaištingos politikos vaisiai pasidarys aiškūs.

Masės Gins Savo Teises

Apgaulingoji rinkimų sistema, kaip tai nurodo komunistai, nuo darbininkijos atėmė galimybę būti proporciniai atstovaujama parlamente. Dešinei pro-fašistinei reakcijai atidarytas kelias. Ką darys darbininkai, komunistų vadovaujami? Porinkiminiame Kompartijos pareiškime atvirai ir be ceremonijų sakoma: jeigu parlamentarinės darbininkų teisės buvo apgaulingai susiaurintos, jie turės naudoti kitokių kovos metodus, kad savo teises apginti.

Taip, kova tikrai prasideda. Ginklavimasis tik dabar įsisiūbuos. Nespėjo rinkimai baigtis kaip generolo Eisenhowerio štabas staiga pasidarė daug aktyvesnis, šaukiamos karinės konferencijos, pasitarimai, daromi naujų bazių planai. Naujai susikūrusi valdžia, be abejo, bandys su sunkia ranka užgniaužti darbininkijos stovą už aukštesnes algas, už žmoniškesnį gyvenimą. Klasinė kova, be abejo, aštrės, tą

jaučia kiekvienas. Pradžioje mes sakėme, kad rinkiminiai rezultatai čia (kaip ir Italijoje) yra didelis smūgis karo politikai, didelis smūgis Atlanto paktui. Taip, tai smūgis, kuris gali karo rengėjus visai suvaldyti, atmušti. Tam jis nebuvo pakankamai stiprus. Pasėka yra, kad jėgų santykis lieka maždaug tas pats, su skirtumu, kad dabar įtempimas bus dar didesnis.

Jiem Užpila Šaltą Vandeni . . .

Idomu, kad reakcija jūsų Atlanto pusėje, tai yra, Amerikoje, apie vietinius rinkimus pasirodė esanti blaivesnio ir labiau realistinio nusistatymo, negu vietinė buržuazija. Vietinė reakcinė spauda tuojuo po rinkimų išėjo su antgalviais, kurie sakė "Didelis komunistų pralaimėjimas" ir panašiai. Bet kairioji spauda tuojuo citavo Amerikos žinių agentūras ir didžiuosius kapitalistus Amerikos laikraščius, kurie su skausmu pažymėjo, kad Francūzijos Kompartija lieka pirma partija šalyje, kad komunistai toli nebuvo sumušti. Paradoksiška, bet New Yorko "Daily News" turėjo pasakyti vietiniam socialistų organui "Le Popu-

laire" taip nesidžiaugti, nes kairiečiai lieka galinga jėga. . .

A. Miškūnas

Draugą Skują Vėl Ištiko Nelaimė

RODNEY, Ont. — Povilą Skują, kurs yra gerai žinomas ir montrealiečiams, kaip ir šios apylinkės lietuviams, ir vėl ištiko nelaimė.

Kiek anksčiau buvo ranką išsisukęs, o birželio pradžioje Londono mieste ambulansas parmušė ir dešinę koją sulaužė ir šiaip aplandė.

Nuo savęs linkiu draugui greitai pasveikti. Taipgi raginu apylinkės lietuvius aplankyti jį, kam aplinkybės leidžia, nes jau keletas savaičių jis guli ligoninėje Londone. Jis randasi St. Joseph ligoninėje, ant antro aukšto. Kambario numeris 231.

Povilas Mažilis

FORT COLLINS, Colo. — Jungtinių Valstijų aviacija apturėjo dar vieną skaudų smūgį — sudužo orlaivis su 50 keleivių. Visi užsimušė.

Nelaimė įvyko, kuomet orlaivis atsimušė į Crystal kalną 18 mylių nuo čia.

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: kasdien nuo 3 iki 4 v. po piet ir pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį 7-8 val. vakaro, arba suilg susitarimo, išsidiarant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turtu savo ligoninė, egzaminuoja ir gyda (valtrias ligos. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X-Rays) Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kalna 4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Parduodam Namus

PAROPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
 PARDUODAM LAISNTUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MESINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,

Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager

(Reed's Renting Service Reg'd)

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Carbas Garantotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas

Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

BRONIUS URBANAVICIUS

Liaudies Kersytojai

(Tąsa)

Aš raportuoju pulkininkui, ką nuveikė mano grupė.

Po to jis pabučiuoja kiekvieną iš mūsų ir taria:

— Dėkoju, draugai. Dėkoju mūsų šlovingosios partijos vardu. Ir linkiu naujų kovos sėkmių, ligi bus galutinai sunaikinti fašistiniai grobikai, klastingai užpuolę mūsų Tarybinę Tėvynę. Stalinas veda mus. O kur Stalinas — ten neabejotina pergalė.

Kazimieras pakviečia mūsų grupę prie laužo:

— Nusimkite šarvuotę. . . Arčiau ugnies. . . Atėjote pačiu laiku — tuoj bendrai papietausime. . .

Kalbamės su Maskva

Cia mes sužinome smulkesnis apie neseniai įvykusias kovas su hitlerininkais.

Kazimiero junginiams buvo atėjusios sunkios valandos. Dargi labai sunkios. Bet nepalaūžiama vadovybės valia, o taip pat aukšta partizanų moralė išlaikė sunkiausius bandomus. Buvo nemaža aukų, bet pagrindinės jėgos nepakliuvo fašistams.

Teško įvykdyti sudėtingą išsisklaidymo manevrą. Partizanai pabiro po vieną, po du ir tarši žemėn prasmego.

— Naručio miške viską pradėdame iš naujo, — šypsodamasis pasakojo Kazimieras. — Einu per mišką vienu vienas. . . Ką tik sumaišiau pėdas ir pasprukau nuo vokiečių. . . Sutinku senuką Lapšį. Jam 70 metų. . . Štai ir pradėdam su juo organizuoti bazę. . . O čia, kur dabar esame — prieš blokadą stovėjo Jurgio brigada. Ji naktį sudavė stiprų smūgį fašistams, prasiveržė pro supančius okupantų dalinius ir nužygiavo į naują kovos vietą — Rudninkų girias. . .

Paskui jis surimtėja ir sako:

— Padėtis tuo tarpu dar rimta. Mes neturime sprogstamosios medžiagos, šovinių, radijo stoties. Bet viskas, draugai, atsiras. Pirmiausia apsirūpinsime municija.

Pulkininkas pakyla ir sako:

— Jurgio brigada, pagal mūsų susitarimą, čia kažkur paslėpė dalį savo sprogstamosios medžiagos ir kitokių karinių medžiagų. Mūsų reikalas jas tuojau surasti.

Partizanai su šompalais ir durtuvais ėmė badyti pulkininko nurodytose vietose žemę. Ieškoma ilgai, nes Jurgio vyrai sumaniai paslėpė karinį turtą. Tik po poros valandų partizanas Jonas Buris, maždaug už 20 metrų nuo tos vietos, kur juodavo vokiečių sudėgintų Jurgio brigados palapinių liekanos, aptiko žemėje kažkokias lentas.

Atsargiai kastuvais ir durklais ėmėme raustis toje vietoje. Beveik metro gilumoje pasirodė begulinti nedidelė dėžė. Kai ją išėmėme ir atidarėme — pamatėme joje 50 kilogramų prėsauto tolo.

— Trims, keturiems traukiniams pakanka! — šūktelėjo džiaugsmingai Ražas.

Visi pralinksmedėjo ir dar smarkiau ėmė badyti žemę. Po kurio laiko suradome dar dvi dėžes šovinių šautuvams ir automatams, o taip pat smaluotame maiše geroką ryšulį įvairios tarybinės literatūros, atsišaukimų.

Mūsų nenuramino ir šie stambūs radiniai. Ieškojome toliau. Vakarop žemėje aptikome kažką suvyniotą į skudurus. Ištraukėme ryšulį viršūn, ir mūsų džiaugsmui nėra ribų — radijo siųstuvas!

Tik viena bėda — tarp 27 partizanų, kurie jau susirinko ligi to laiko, nėra nė vieno, mokančio dirbti su radijo aparatu.

Kazimieras ramino mus:

— Rasim, draugai, radištą! Pradžią visai nebloga. Aš neabejoju, kad greit atstatysime ryšį su Maskva. O tegul tik Maskva sužino, kur mes esame — visko gausim.

Ir lyg tyčia, tą patį vėlu vakarą atvyksta į mūsų stovyklą dar vienas partizanas Mykolas Markovskis. Ant pečių jis nešasi dar vieną radijo siųstuvą.

Septynias dienas radistas Markovskis, pasitraukęs iš Kazėnų miško, nešinas aparatu, ieškojo mūsų.

Po vienos valandos, draugas pulkininke, jūs kalbėsite su Maskva, — tarė gūvus Markovskis.

Ir iš tiesų, praėjus penktiasdešimčiai minučių, pulkininkas Kazimieras jau kalbėjosi per radiją su drg. A. Sniečkumi, pranešdamas jam apie susidariusią padėtį, blokadą, naujai organizuojamą stovyklą Naručio miškuose, apie partizanų veiksmus. Čia pat buvo perduota ir mano grupės diversinių veiksmų ataskaita.

Iš vyr. Lietuvos partizanų štabo mums atsakė, kad po kelių dienų lėktuvais į Naručio mišką iš Maskvos bus mums numestas karinių medžiagų krovynys.

Be to, vyriausiasis Lietuvos partizanų štabas pasiuntė iš Maskvos radiogramą į visas partizanines grupes, turėjusias radio imtuvus, nurodydamas pulkininko Kazimiero buveinę, tam, kad visi partizanai su juo galėtų atstatyti ryšį.

Praėjo kelios dienos. Šios radiotelegamos turėjo stebuklingą poveikį. Į mūsų stovyklą pradėjo atvykti gausūs

ryšininkai, o taip pat "Vilniaus" ir kitų mūsų būrių partizanai, po žygio iš Kazėno miškų laikinai nuklydę į kitus partizaninius junginius.

Atvyksta Bagdonas ir Garas

Naktis buvo niūri.

Iš pradžių lijo, o vėliau pūstelėjo šaltas kaip ledas vėjas. Dangumi lėkė juodi, nešvarūs debesys. Pro juos retkarčiais prasimušdavo mėnulis ir blyškia švesa nužerdavo aikštelę miške.

Mes gulėjome aplink laužą ir miegojome.

Laiks nuo laiko kuris nors iš partizanų užmesdavo ant ugnies glėbį šakų. Viršūn pakildavo kibirkštys. Jos skrido ant miegančių žmonių, bet retas pabudavo.

Mus pabudindavo tik šaltis. Nuo laužo ugnies įkaidavo krūtinė, o nugarai darydavosi dar šalčiau. Tada apsiversdavome ant kito šono, slinktelėdavome arčiau ugnies ir vėl užsiūsdavome.

Anksti rytą mane pažadino triukšmas ir žmonių balsai.

Jau buvo prašvitę. Krito smulkus sniegas. Aš pastebėjau du vyrus, kuriuos prie laužo atlydėjo mūsų saugybiniiai. Nustėbimo šūkliai skardėjo miške.

Pakilęs iš sutrintų egliaškių guolie, išplėčiau akis.

Nepaprastą ir netgi šiurpią išvaizdą turėjo abu ankstyvieji svečiai. Vienas iš jų, pajudęs nuo dūmų ir sudžiū, nūdegusiais plaukais ir antakiais, su didele žaizda veide, vilkėjo nutrintais valstiečio kailiniukais. Vienas kailiniukų šonas buvo visiškai išdeges, o rūbuose matėsi daug degimo pėdsakų, nuo liepsnos jie buvo sutrūniję. Batų auluose taip pat žioravo skylės. . .

Antrasis vyras — jaunesnis amžiumi, aukštas, sausas buvo toks pat pajudęs, purvinas, apdegusiais ir suplyšusiais drabužiais.

Baisus nuovargis atsispindėjo jų žvilgsniuose. Abu vyrus partizanai karštai bučiavo, tapšnojo jiems per pečius, spaudė rankas.

Tai buvo mūsų draugai — partizanai Juozas Bagdonas ir Štašys Garas.

Ir į ką šiandien panašūs abu mano viršininkai! Juk Bagdonas — maunojo "Vilniaus" būrio viršininko pavaduotojas, o Garas — to pat būrio ypatingo skyriaus viršininkas.

Vos pajėgdami eiti, jie prislinko prie laužo ir susėdo. Išdžiūvę, žaizdoti jų veidai, aštrūs skruostakauliai, įkristusios akys, supleišijusios lūpos, nuo rankų besilūpanči oda, ir dar ir dabar degėsiomis kvepia skudurai ant kūno — viskas rodė, kad ir Bagdonas ir Garas praėjo neišpaskaitai sunkų bandomą.

— Ar išalkę, bičiuliai? — paklausė kažkas iš mūsų, siekdamas maisto krepšio.

— Tris dienas nieko neturėjome burnoje, — atsakė Juozas Bagdonas.

Pasirodė pulkininkas Kazimieras.

Bagdonas atsistojo ir norėjo raportuoti, bet pulkininkas Kazimieras jį apkabino ir vėl pasodino prie ugnies.

— Pirmiausia judu pamaitinsiu, — tarė pulkininkas. — O paskui kalbėsime. . .

Atšilę, pasistiprinę, sutvarstę žaizdas abu partizanai papasakojo, ką juodu matė ir pergyveno.

Kazėnų mišką, kuriuose bazavosi tarp kitų gausių partizaninių junginių ir "Vilniaus" būrys, apsupo hitlerininkų kariuomenė.

Partizanų antpuoliai iš tų miškų virto vokiečiams tikru siaubu ir rimta kliūtimi apripinti rytuose esančias kariuomenės dalis. Dėl to jie surengė partizanams likviduoti plataus masto operacijas. Prieš partizanus hitlerininkai metė simtatūkstantinę kariuomenę, tankus, šarvuotus automobilius, lėktuvus, artileriją.

Bijodami giliau eiti į mišką, hitlerininkai su budelišku šaltumu apgulė Kazėnus ir ėmė deginti visus kaimus iš eilės, darydami mirties zonas.

Bet Kazėnų giriose partizanų brigados ir būriai nepasidavė. Kaudamiesi su žymiai gausingesniu ir geriau ginkluotu priešu, partizanai traukėsi į miškų gilumas, sklaidėsi į mažus, judrius dalinius, kartais tik po kelis žmones ir naktimis išsiveržė iš apsupimo. Partizanai prasmukdavo pro blokadą žiedą, išsinešdavo ginklus, radijo stotis, minas, šovinių atsargas ir rinkdavosi sutarose naujose vietose, jau už fašistų kariuomenės nugaros.

Kova buvo nelengva. Būrio vado pavaduotojas Bagdonas išvardijo žuvusius draugus. Kiek daug pažįstamų vardų!

Mes klausėmės paniūrę, panairintomis galvomis. Krito nemaža puikių ir šaunių kovos draugų. . .

— O su mumis atsitiko šit kaip. . . — trankiai kalbėjo Bagdonas, atmesdamas atgal šviesiaplaukę galvą, ant kurios stirksojo nedailus išdegusių plaukų šepetys. — Mes išlikome gyvi atsitiktinai. . .

. . . Išsiveržėme iš blokadų žiedo. . . Keturias dienas ir naktis mus persekiojo fašistų patruliai. . . Jie važinėjo automašinomis ir lengvoomis tanketėmis. Daugelis iš jų būrių turėjo dresiruotus šunis. Matėm, kaip fašistai karėiviai apžiūrino kiekvieną vietovę metodiškai, atskirais kvadratais. Naktimis iš toli švietė padegti kaimai.

Jau nebepavilkdami kojų ir baisiausiai išvarge, mudu su Garu užėjome į mažą kaimelį.

Cia turėjome pažįstamą

valstietį. Jo kluone mums buvo visada parengtas gultas. Įrengėme ten slėptuvę po nekultais javais, žemėje.

Prisjartinę išvynodė, kad sodžių siautė kapinyno ramybė. Namų durys pravertos. . . Kai kurie namai sudegė. . . Trobos tuščios. . .

Buvo aišku, kad sodžiaus gyventojai išbėgo skubomis, nespėję pasiimti nė didesnės turto dalies. Kai kur ant stalių tebestovėjo indai. . . Po kambarius vaikščiojo vienišos, užmirštos vištos. . .

Mes supratome, kas atsitiko. Kaimas pateko į fašistų mirties zoną. Gyventojai, norėdami išsigelbėti nuo mirties, pabėgo.

Sulindome į savo slėptuvę. Viršūn jos styrojo didžiulė kaugė neiškultų rugių. Nieks nebuvo aptikęs, nieks nežinojo apie mūsų guolį.

Nepraėjo ir poros valandų, kai staiga prie kaimo privažiavo motorizuotas hitlerininkų dalinys. Jis akimirksniu apsupo žiedu sodybas.

Dar iš tolo karėiviai ėmė šaudyti į namus uždegamaisiais šoviniais ir raketomis.

Labai greit visas kaimas paskendo liepsnose. Kada gaisras išsiplėtė, fašistų karėiviai išdriso prieiti arčiau, ėmė braidyti kaimo gatve, tarp degančių namų ir apšaudyti šieno stirtas ir kluonus. Jie ieškojo partizanų. . .

— O mudu, — pasakojo toliau Juozas Bagdonas, — gulime su draugu kluone, savojoje slėptuvėje. Pasirodyti tuo momentu lauke — reišė neabejotiną pražūtį. Reikia laukti. . . Reikia išlaukti, kol hitlerininkai baigs savo egzekuciją su tuščiu kaimu.

Ir staiga girdime viršūn savo galvų automatų salves. Fašistai akėjo kulipkomis mūsų kluono sienas. Jo to pasigirdo liepsnos užimas. Sausi rugiai užsidegė viršūn duobės, kurioje gulėjome. Pakvipo degancia duona. Darėsi karšta. . .

"Kas bus toliau?" išgirdau neramų Garo balsą. Rankoje jisai laikė užtaisytą pistoletą. Jo akys sakė, kad jis nesusvyruos — nusišaus, bet vokiečiams nepasiduos.

"Dabar dega javų stirtos viršūnė", atsakiau aš jam. "Kol ugnis prislinks ligi mūsų — mudu turime laiko. . ."

Viršūnė ugnis šnarėjo ir užžė. Kartūs, dusiną dūmai veržėsi į mūsų slėptuvę. O mudu vis laukėme ir laukėme, beveik gyvi plaidoti, norėdami laimėti laiką. . .

Pagaliau ugnis prisiartinio ir ligi mudviejų. Rugių pėdai jau degė viršugalvyje. Nuo karščio beveik apakomė ir netekomė sąmonės. Girdėjome sėlstančių liepsnų staigimą.

Bijojome, kad nepradėtų sproginėti šoviniais kišenėse ir, nebeišlaikydami karščio, išsiveržėme iš duobės.

(Bus daugiau)

Kodėl Taip Puikiai Pavyko Liaudies Balso Piknikas

TORONTO. — Birželio 24 d. įvykęs LB metinis piknikas suteikė laikraščio paramai arti \$900. Šis piknikas sumušė rekordą visų ligi šiol ruošų LB piknikų. Jis buvo ne tik parengimas sukėlimui taip reikalingos paramos dėl Liaudies Balso, bet kartu progreso ir taikos šalininkų demonstracija už išlaikymą darbininkiškos spaudos.

Visiems aišku, kad toks pasekmingas piknikas neįvyko pats savaime. Jo ruošėjai torontiečiai ir puikūs talkininkai bei nuosirdūs rėmėjai windsoriečiai, hamiltoniečiai ir apylinkių lietuviai Liaudies Balso šalininkai per keletą savaitių prieš pikniką visus liuoslaikius aukojo, kad piknikas būtų toks, koks jis buvo. LB populiarumo kontesto kandidatės ir jų talkininkai savo darbštumu ir pasiaukojimu suteikė LB paramai apie \$600 ir puikiai išpopuliarizavo patį pikniką. Na, o tie draugai ir draugės, kurie ruošiant pikniką įsipareigojo aprūpinti piknike da-

lyvaujančius maistu, transportacija ir kitokiais patarNAVIMAIŠ, irgi turėjo apšcial rūpešcio ir įdėjo daug darbo. Tikiu neklysiu pasakydamas, kad pikniko priruošime visų daugiausia pasidarbavo J. Grigaliūnas. Jis, prieš pikniką tą savaitę būdamas streike, visą nuo pikietų linijos atliekamą laiką atidavė pikniko ruošimui. Iš jo darbštumo, sistematiškumo ir nuosirdumo daug ko galima pasimokyti. Nuo jo neatsiliko jo žmona ir jų sūnus. Jie kaip pikniko priruošime taip ir pačiame piknike išsita diena darbavosi. Praėjusiuose LB piknikuose ir šiame puikiai darbavosi Ig. Sakalauskas su žmona. Vargu ar atsiaras, kas galėtų pralenkti juos darbštume ir pasiaukojime dėl Liaudies Balso. S. Zos-tautas puikiai pasidarbavo kontesto suorganizavime, o jo žmona Stella, su draugėmis Bernatavičiene, R. Kuk-toriene, Grigaliūniene, Saka-lauskiene, Kilikevičiene ir jos dukterka Veronika, puikiai ir

ryžtingai pasidarbavo maisto paruošime ir maitinime publikos. Nuo jų neatsiliko J. Valaitis, kuris išsita pikniko laikotarpi darbavosi kaip virėjo Ig. Sakalausko padėjėjas, prie "hamburgerių". K. Miškūnas bemaž be pamainos buvo "prikinky-tas" prie bilietėlių pardavinėjimo. A. Galinaitis rūpestingai pravedė į pikniką ir iš pikniko transportacijos reikalą.

Toronto Lietuvių Moterų Klubo narės įsipareigojo ir puikiai priruošę patiekė piknikui garbės stalą. Tik žvilgterėjus į jį galėjai puikiai persistatyti, kad jo paruošimui eilė draugų turėjo daug laiko ir pastangų aukoti. Kiek teko patirti, tai daugiausiai pastangų jo paruošime įdėjo Sinkunienė, Ylienė, Narusevičienė, Janauskienė ir keletas kitų draugų.

Prie įvairių pikniko darbų gražiai darbavosi J. Valūnas, Jančienė, Naujokienė, Rušėnienė, Kaptainienė, Klinga, Jakavičienė, Daugėlienė, Janauskienė, A. Karpavičius ir kiti draugai ir draugės.

Na, žinoma, ir laikraščio darbininkai.

Piknikui Aukos

Šio pikniko pasekmingumą daug nulėmė tai daugumas rėmėjų. Žvelgterėjus į populiarumo kontesto lapus pasirodo, kad ten rėmėjų skaičius apima keletą šimtų asmenų, kurie aukoję nuo 10 centų iki \$50.00. Prie jų prisidėjo keletas rėmėjų, kurie neturėjo galimybių dalyvauti LB piknike. Jie prieš pikniką prisiuntė ar pridavė aukų. Pavyzdžiui, M. Paužienė, kuri su vyru buvo nutarę dalyvauti piknike, bet staigiai jam mirus ir negalėdama dalyvauti piknike, prisiuntė \$10.00 aukų. P. Gutauskas, dėl darbo sąlygų negalėdamas dalyvauti piknike, paaukojo \$5.00. V. Kirvela, detroitietis, atvažiuodamas į pikniką atvežė piknikui dovanų kartuną amerikoniškų cigarečių ir baigiantis piknikui dar paaukojo \$5.00. Sandra Masytė, iš Simco, Ont., atvežė piknikui dovanų didelę basketę puikių žemuogių. Toronto Liet. Moterų Klubas ir LLD 162 kp. paaukojo po \$10.00; J. Grigaliūnas \$5.00; A. M. ir Z. Jakavičienė po \$2.00; F. Gaižauskai, W. Masienė, westonietė, E. Laurusevičienė, Daugėlienė, Sinkunienė, H. Jakavičius, Sasnauskienė ir keletas kitų draugų ir draugų padovanojo piknikui vertingų dovanų, kurias perleisus per piknikaujančius susilaukta desėtkai dolerių paramos dėl Liau-

Tongay šeima, kuri neseniai labai pagarsėjo. Tongay vaikai, kurie matomi čia su tėvais, vienas 4 metų, o kitas penkių, buvo pasimoję plaukti per anglų kanalą. Britai

atsisakė leisti jiems tai daryti. Girdi, Tongų tikslas grynai komercinis. Tėvai tvirtino, kad vaikai yra puikūs plaukikai ir gali perplaukti kanalą.

dies Balso.

Tenka prisipažinti, kad ir geriausiais norais neįmanoma paminėti visus rėmėjus. Kurie likotė kaip nors praleisti, prašome neįsižeisti.

Visiems rėmėjams ir pasidarbavusiems pikniko priruošime ir pačiame piknike, varde LB ir pikniko ruošėjų reiškiau širdingiausių padėką K. K.

Vancouveriečių Rengiamas
Pirmas Puikus

PIKNIKAS

Sekmadienį, Liepos (July) 29 Dieną

Ant LULU Salos

(Prie Nr. 2 Road, tarp Frances ir Maple kelių, gražiame sode.)

Bus Gera Muzika šokiams, Taipgi Maisto,
Bei Šaltų ir Karštų Gėrimų

Kviečiame Visus

Pradžia 1 valandą po piet Laisva įžanga

Rengia LLD 126 Kuopa

Tel. AD. 1618

Šventadieniais: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestnvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Jei Norite Žinoti, Kas
Tikrai Dedasi Pasaulį.
Skaitykite Liaudies Balsą

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras,
Žakietus, Skraistes ir
Kelnierius

- Siuvam Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

Dėl padėjimo vasarai į šal-
dytuvą šaukit: EM. 3-8884
Sandėlis ant Vietos

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West

Telefonas: EMpire 3-8884

Elora Flower Shop

72 Lippincott St. RA. 5459

(Vienos durys į šiaurę nuo College)

630 Queen St. W. PL. 4183

(Tarp Markham ir Palmerston)

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms
ir Kitiems Reikalams

Visos Mūsų Gėlės Yra Garantuotos Jūsų Pasitenkinimui; Pasitaikius Netinkamoms, Tuoju Iškeičiamos.

Mūsų Kainos Taipgi Žemesnės

Po darbo valandų telefon.: LO. 3691 arba OR. 4175

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Linksmas Piknikas

Lietuvių Literatūros Draugijos 113 kuopa rengia smagų pikniką sekmadienį, liepos (July) 8 d., 2 val. p. p., Ainsley Woods parke, toje pačioje vietoj, kur pereitais metais buvo rengiama.

Tenka pasakyti, kad piknikas bus gana įvairus, prie visokiausios rūšies minkštų gėrimų ir skanių užkandžių, gries gera muzika.

Kviečiame visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius, senus, jaunus, didelius ir mažus atsilankyti kuo skaitlingiausiai ir linksmam praleisti laiką.

P. S. Važiuojant karu, reikia važiuoti Abardeen gatve į vakarus kol privažiuosite Westinghaus dirbtuvę. Tuojau po dešinės ir bus pikniko vieta. Važiuojant busu reikia imti Abardeen busą ir važiuoti ligi galo.

Rengėjai

Puiki Vasarinių Atostogų Vieta

Prie Lake Simcoe
J. M. LINARTŲ
"Rainbows End"

Kotedžiujė

Dėl užtikrinimo vietos atostogoms, kreipkitės pas J. ir M. Linartus,

376 Crawford St.
Toronto
Tel. LL. 5990

DELHI IR APYLINKĖS LIETUVIŲ
Draugiškos Pagalbos Klubas Ruošiamas

PIKNIKAS

Sekmadienį, Liepos (July) 8 d.

ANT G. MALDEIKIO FARMOS
SPRINGFORD, ONT.

Piknikas bus gausus viskuomi, kas tik įvairina pasilinksminimą ir reikalinga dėl pikniko.

Kviečiame Skaitlingai Jame Dalyvauti

Pradžią 1 val. p. p.

Rengėjai

Visoms A.L.D.L.D. Kuopoms ir Nariams

Gerbiami Nariai!

Lietuvių Literatūros Draugijos Konstitucija reikalauja, kad kiekvienas narys savo duokles pasimokėtų iki 1 d. liepos (July). Nariai tą neatlikę "tampa blogo stovio nariais ir negauna 'Šviesos' ir kitų knygų, jeigu Centro Komitetas nėra pratęsęs narių duoklių pasimokėjimo laiką", — sako mūsų Konstitucija.

Duoklės pasimokėti yra labai svarbu ir būtinas reikalas laiku. Centro Komitetas turi parūpinti nariams knygas, išleisti "Šviesą", tvarkyti organizacijos reikalus. Tas reikalauja finansų. Jeigu nariai nesumoka laiku duoklių, tai apsunkina Centro Komiteto darbą ir taip pat kuopų, nes vietoje įdėti energiją į kultūros ir apšvietos darbą, rūpintis gavimu naujų narių, taif kuopų valdybos y-

ra užimtos duoklių kolekta-
vimu iš senų narių.

Bet ir šiemet, kaip kitais metais, su 1 d. liepos dar yra didelis skaičius LLD narių, kurie nepasimokėjo duoklių. Todėl Centro Komitetas nutarė pratęsti duoklių pasimokėjimą iki 1 d. spalio (October), 1951 m. Po to jau bus pasielgta, kaip mūsų taisyklės nurodo.

Centro Komitetas, pratęsdamas duoklių pasimokėjimo laiką, kartu kreipiasi į visus narius, kurie dar yra nepasimokėję: kuogreičiausiai atlikite savo organizacinę pareigą — pasimokėkite duokles!

Draugės ir draugai, atminti, kad LLD atlieka gražų kultūrinį apšvietos darbą. Visa lietuvių tauta galime pasigerėti mūsų atliktais darbais. Kiekvienas demokratinis lietuvis gali didžiutis būdamas LLD eilėse. Ir

kiekvienam sąžiningam ir kultūringam lietuviui yra vietos mūsų organizacijoje, neatsižvelgiant į jo politinius ir kitokius įsitikinimus. Todėl, nei vienas ir nei viena esanti LLD nariai nepasitraukite iš organizacijos eilių.

Taipgi kreipiamės į visus demokratinius lietuvius, kurie dar nėra mūsų organizacijoje — tapkite jos nariais. Metinė duoklė tik \$2. Narys už įmokėtą duoklę gauna per metus žurnalą "Šviesa" ir tų metų išleistas knygas. Visi ir visos auklėkime ir stiprinkime LLD!

LLD Centro Komitetas

Širdinga Padėka

Nelaukta ir netikėta mirtis išplėšė iš mūsų tarpo taip mylėtą ir taip reikalingą tėvelį, gyvenimo draugą.

Negaliu surasti žodžio, kad galėčiau padėkoti draugams Mikšiams ir draugams Narusevičiams už tokią didelę užuojautą. Jūs negalite suprasti, koks džiaugsmas mano sieloje buvo kuomet aš Jus pamačiau ankstyvą sekmadienio rytą. Todėl prašau priimti nuo mūsų tūkstančius kartų ačiū už taip draugiškus patarimus palaidoti Toronte ir už išrinkimą taip gražios vietos.

Dėkojam broliams ir brolienei už užuojautą, už dažną atsilankymą ir už patarimą su karu; visiems už gražių gėlių vainikus; atsilankymą į Brantford. Jūsų pasirašytos pavardės — tai gili mums užuojauta, kuri pasiliks ilgai atminčiai.

Dėkojam grabnešiams; ir tiems, kurie atvažiavot į Brantfordą, padėjot palydėti į Torontą kapines; visiems, kurie atsilankė į paskutinį

atsisveikinimą, drg. K. Kili-
kevičiui už jautrius žodžius laike atsisveikinimo. LB kurį turėjau savo purse — tai tik per LB išsauktas draugų Ylos balsas sustiprino padaryti pirmąjį žingsnį toje nelauktoje netaimėje; Sūnų ir Dukterų Pašalpinei draugiškai už visus pasirūpinimus ir už gėlių vainiką; visiems, kurie siuntė mums užuojautas per LB ir tiems, kurie atsiuntė atvirukus į namus; draugams montrealiečiams Narusevičiams ir Rodnėy draugams Repšiams už užuojautas, brangias dovanas; drg. P. Jokubauskui už dažną atsilankymą ir padėjimą pergyventi tas neapsakomai liūdnas dienas.

Su didžiausia širdgėla pasiliekam mudvi su dukrele, o tau, brangus ir mielas tėveli ir gyvenimo drauge, lai būna lengva Kanados šalta žemelė.

M. Paužienė ir Rožytė

**Palaiykite Tuos Bizniešus,
Kurie Skelbiai
LIAUDIŠ BALSĖ**

Vasarvietė Atostogoms

Mercury Lodge, 109 Orchard Beach, Lake Simcoe, 1 mile nuo Keswick, Ont.

Kambariai ir atsikiri kabins; geros maudynės, žuvas, laiveliai. Busai priveža prie pat vietos.

Dėl užtikrinimo vietos atostogoms kreipkitės: Jautis, 19 Markham St., Toront, arba telefonuokite: Roches Point 99R13.

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinių Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
236 CRAWFORD ST. Tel. LA. 5191
TORONTO

M. W. Kellermann

ADVOKATAS

6 Adelaide St. East
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą

Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota

Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištirta akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Helen's Fabrics

Lietuviška krautuvė visokių medžiagų dėl motoriškas auknelių, gatavų mergalčių suknelių, įvairių ekarelių pasipuošimo sagučių ir t. t. Prieinama kaina.

1451 DUNDAS ST. WEST — TORONTO
Savininkė E. Dabravolskienė

Stinson's Jewellery

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas
Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.

2186 Dundas St. W. — Toronto — LO. 1397

Frank Gažauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Reikalui esant prašome kreiptis pas mane

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619